

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

VYBRANÁ TVORBA PETRY BRAUNOVÉ
VE VOLNOČASOVÉ VÝCHOVĚ KE ČTENÁŘSTVÍ

Autor práce: Monika Krajcová
Vedoucí práce: doc. PhDr. Helena Zbudilová, Ph.D.
Studijní program: Pedagogika volného času
Ročník: III.

2023

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem autorkou této kvalifikační práce a že jsem ji vypracovala pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

V Českých Budějovicích dne:

.....
Monika Krajcová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat své vedoucí bakalářské práce doc. PhDr. Heleně Zbudilové, Ph.D. za cenné rady, věcné připomínky, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování bakalářské práce věnovala.

Obsah

Úvod	6
Teoretická část	7
1 Petra Braunová	7
1.1 Životopis	7
1.2 Literární tvorba autorky	9
1.3 Dětské knihy.....	10
1.3.1 Analýza vybraných děl pro dětského čtenáře.....	10
1.3.2 Ostatní dětské knihy	16
1.4 Knihy pro mládež.....	17
1.5 Knihy pro dospělé	18
1.6 Komiksy	19
1.7 Získaná ocenění.....	20
1.8 Oblíbený literární žánr pro děti a specifika autorky.....	21
2 Vývojová specifika dětí předškolního věku	22
3 Vybrané metody pro konkrétní práci s textem	24
3.1 Diskusní kolečko.....	24
3.2 Burza nápadů.....	24
3.3 Interaktivní tabule	24
3.4 Čtení s předvídaním	25
3.5 Kladení otázek.....	25
Praktická část	26
4 Příprava projektu – Týden se školákem Kubou	26
4.1 Kuba nechce číst	26
4.1.1 Pondělí 20. 2. 2023.....	27
4.1.2 Úterý 21. 2. 2023.....	29
4.1.3 Středa 22. 2. 2023.....	30
4.1.4 Čtvrtek 23. 2. 2023.....	31
4.1.5 Pátek 24. 2. 2023	32
5 Realizace projektu	36
5.1.1 Pondělí 20.2.2023.....	36

5.1.2 Úterý 21. 2. 2023.....	37
5.1.3 Středa 22. 2. 2023	37
5.1.4 Čtvrtek 23. 2. 2023.....	38
5.1.5 Pátek 24. 2. 2023.....	39
6 Reflexe projektu.....	40
Závěr	42
Seznam zdrojů.....	44
Seznam příloh.....	48
Bibliografický odkaz	57
Klíčová slova.....	57
Abstrakt	57
Abstract.....	58

Úvod

Většina z nás ráda vzpomíná na chvílky, kdy nám naši rodiče, prarodiče, paní učitelky ve školce, na kroužcích nebo kdokoliv jiný četl pohádky, které byly plné hrdinů, strašidel, nadpřirozených bytostí, nebo to byly jen příběhy obyčejných holek či kluků, kterými jsme byli v tu dobu i my. Každý z nás měl oblíbenou postavu, či celý příběh, při kterém se mu krásně usínalo. Proto jsem si vybrala pohádkový žánr, který děti milují, a zaměřila jsem se na pohádkovou tvorbu oblíbené české autorky Petry Braunové.

Ač jsem si myslela, že autorku Petru Braunovou vůbec neznám, tak jsem při rešerši jejích knih zjistila, že opak je pravdou. V mé dětské knihovničce se nachází pár kousků z její tvorby. Tudíž pro mě její knihy vůbec nejsou neznámé a díky vypracovávání bakalářské práce si příběhy, které mě v dětství provázely, ráda připomenu.

Má práce bude rozdělena do dvou hlavních částí. První část bude teoretická a druhá praktická. V teoretické části se budu zabývat autorčíným životem, jak se k psaní knih dostala, čím vším si v životě prošla a také, kde získávala náměty na své příběhy. Dále se budu zabývat její literární tvorbou, analýzou vybraných literárních děl a oceněními, která autorka získala. Do práce také zahrnu informace ohledně vývojových specifíků dětí předškolního věku. Tuto kategorii jsem si zvolila jako cílovou pro ověřování sady metodických a pracovních listů pro jednotlivé čtenářské lekce. V teoretické části také dále uvedu vybrané metody, které jsem použila při práci s textem v praktické části své bakalářské práce.

V části praktické představím mnou vypracované sady metodických a pracovních listů určené pro děti předškolního věku, které budou zaměřené na knihu *Kuba nechce číst* z edice První čtení od Petry Braunové. Tyto metodické a pracovní listy ověřím v praxi a na závěr provedu celkovou reflexi.

Teoretická část

1 Petra Braunová

1.1 Životopis

Petra Šatoplechová, později Braunová, se narodila 31.1.1967. Život si pro ni připravil příběh plný radostí, ale bohužel i starostí, překvapení a nečekaných zvrátů.

Jako malá vyrůstala na okraji Prahy mezi sociálně slabšími rodinami. Její matka byla švadlena a otec právník, kterého dvakrát vyhodili z komunistické strany. Musel vykonávat dělnickou práci, později pracoval na poště. Kvůli finanční situaci nemohla Petra chodit do školky. Byla neplánované třetí dítě, měla dvě starší sestry, Hanu a Renatu, které ji příliš v lásce neměly.¹

Petra Braunová si dětství užila. Jak sama říká: „*Objevila jsem kouzlo toulání se venku, v místech, kam by dnešní matky s hrůzou svá děcka nikdy nepustily. U koleji pod úrovní terénu, kudy se několikrát denně prohnal zatáčkou vlak na Dobříš. V útrobách rozestavěné pekárny Michle, jejíž betonové základy nesou stopy mnoha dětských bosých nohou. Ve sklepích starých činžáků nedaleko dnešního metra Kačerov.*“²

V dospívání byla otcem donucena jít na střední školu ekonomickou, která ji vůbec nebavila a ani ji nějak zázračně nešla. „*Jediné, co mně střední dala, bylo bleskové psaní všemi deseti. Naučila jsem se mlátit do psacího stroje i se zavřenýma očima, vyhrála jakousi soutěž v rychlopsaní a netušila, že psaní mě vlastně bude živit...*“³ Velký zlom pro autorku nastal, když byla otcem donucena odjet do Paříže. Zde pracovala jako au-pair.

Paříž Petru Braunovou okouzila natolik, že jí vnukla námět na napsání knihy pro dospělé čtenáře s názvem „*Česká služka, aneb byla jsem au-pair*“⁴. Petra Braunová si v Paříži našla spoustu přátel, zažila zde radostné, ale i méně radostné chvíle. Přesto v jejím srdci zůstává místem, na které ráda vzpomíná.

¹ BRAUNOVÁ, Petra. Můj Život. *Petrabraunova* [online]. Praha, 2020 [cit. 2023-01-30]. Dostupné z: https://www.petrabraunova.cz/?page_id=28.

² BRAUNOVÁ, Petra. Můj Život. *Petrabraunova* [online]. Praha, 2020 [cit. 2023-01-30]. Dostupné z: https://www.petrabraunova.cz/?page_id=28.

³ BRAUNOVÁ, Petra. Můj Život. *Petrabraunova* [online]. Praha, 2020 [cit. 2023-01-30]. Dostupné z: https://www.petrabraunova.cz/?page_id=28.

⁴ BRAUNOVÁ, Petra. *Česká služka aneb Byla jsem au-pair*. Praha: Albatros, 2004. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-000-1311-8.

Po návratu ze zahraničí se autorce narodil syn Oliver. Toto období pro ni bylo náročné. Tato etapa jejího života jí přinesla námět na sepsání další knihy pro dospělé, která se jmenuje *Kalvárie*⁵. V roce 1993 se autorce narodila dcera Marie.

Petru Braunovou v roce 1997 opustil manžel. Autorka se přestěhovala do Soběslavi, malého města v jižních Čechách. Zde se seznámila s dalším mužem. Z tohoto svazku se narodila dcera Johana. V roce 1999 se autorka s dětmi přestěhovala do Prahy.

Po návratu do hlavního města hledala práci. Byla spisovatelkou, uklízečkou, redaktorkou a pořádala autorská čtení svých knih. Později se seznámila s herečkou Jitkou Smutnou, která se po určitou dobu stala její oporou. V té době si autorka koupila zchátralý dům v Měčíně. Autorka Měčín znala z dřívějších dob, tehdy sem jezdila navštěvovat svou babičku. V Měčíně autorka žije a píše, pokračuje v opravách vysněného domu a také zde založila divadelní spolek.

⁵ BRAUNOVÁ, Petra. *Kalvárie*. V Praze: Plus, 2009. ISBN 978-80-00-02323-6.

1.2 Literární tvorba autorky

Autorka napsala mnoho úspěšných knih. Její knihy můžeme rozdělit do tří kategorií. Do první kategorie se řadí knihy pro děti, do druhé kategorie patří knihy pro mládež a do třetí kategorie knihy pro dospělé. Sama Petra Braunová říká, že *čtení, je nejkrásnější potravou pro duši*⁶. Nepíše jen knihy, ale je také autorkou mnoha komiksů. Tvoří nejen komiksy se smyšlenými příběhy, ale také komiksy na zakázku. Tyto komiksy jsou ve formě průvodců městy. V těchto komiksech je vyobrazena historie i přítomnost měst, která o komiks požádala.

*„K psaní knih mě dovedla životní situace. Můj syn začal chodit do první třídy, hledala jsem pro něho vhodnou četbu a napadlo mě napsat příběh o něm.“*⁷ Proto je první kniha, která Petře Braunové vyšla v roce 2003, nazvaná *Rošťák Oliver*. Náměty na díla často vychází z autorčiných vlastních zkušeností. Dnes je na jejím kontě třiačtyřicet knih a přes tři desítky komiksů.

Zatím poslední knihou, která Petře Braunové vyšla, je kniha pro dospělé s názvem *Ibka*⁸. *„Je to příběh mé rodiny, který jsem se odhodlala zapsat v nepříjemné době pandemie, když jsme nikdo nikam nesměl. Ibka je přezdívka mé maminky. Možná napíšu samostatnou knihu i o tátovi, kdo ví.“*⁹

⁶ JÍNOVÁ, Milena. Spisovatelka Petra Braunová: Čtení je krásný druh zábavy. *Nymburský deník*. 2012(232), 3.

⁷ Soukromá elektronická korespondence autorky bakalářské práce s Petrou Braunovou ze dne 30. 12. 2022

⁸ BRAUNOVÁ, Petra. *Ibka*. Praha: Argo, 2022. ISBN 978-80-257-3925-9.

⁹ Soukromá elektronická korespondence autorky bakalářské práce s Petrou Braunovou ze dne 30. 12. 2022

1.3 Dětské knihy

1.3.1 Analýza vybraných děl pro dětského čtenáře

Rošťák Oliver¹⁰

Rošťák Oliver je první kniha, kterou Petře Braunové vydalo nakladatelství Albatros, v roce 2003, v Praze. Kniha má 92 stránek. Rozdělena je do 27 krátkých kapitol. Knihu ilustrovala Zdeňka Krejčová.

Kniha je zařazena v edici První čtení. Je určena začínajícím čtenářům ve věku 6 let.

Oliver je chlapec, kterému je 6 let. Je posledním rokem ve školce. Má dlouhé blondáté vlasy a lidé ho kvůli nim zaměňují za dívku. Oliverova maminka čeká miminko. Když nastane čas a maminka musí odjet do nemocnice, odvede Olivera k paní Králové, sousedce. Oliver si s sebou vezme svůj kufřík, ve kterém má kromě hraček i nůžky. Dostane nápad, ostříhat si vlasy. Poté, co si k paní Králové přijde pro Olivera tatínek, zděsí se, kde má Oliver vlasy. Paní Králová vůbec neví o tom, že by se Oliver ostříhal, neboť byl celou dobu sám zavřený v pokoji. Oliver jim na to odpoví větou, že chtěl vypadat jen jako kluk. Po příchodu domů vyndá tatínek z lednice šampaňské a džus, aby si s Oliverem přitůklí. Oliver si myslí, že oslavují jeho nový sestřih. Oslavují však narození Máří, Oliverovy sestřičky. Po přípitku se tatínek rozhodne Oliverovu hlavu oholit dohola, protože kdyby tohle viděla Oliverova maminka, nebyla by ráda.

Následující den jde Oliver s tatínkem do porodnice navštívit maminku a sestřičku. Oliver nese mamince dárek, je to jedna lokna jeho vlasů. Když maminka uvidí Olivera, rozpláče se. Nepřeje si, aby měl Oliver krátké vlasy.

Tatínek si vzal dovolenou a bude po celou dobu doma s Oliverem, když je maminka v nemocnici. Tatínek nedbá na výchovu tolik jako maminka, a tak Oliver nemá žádný režim. Ven chodí málo oblečený, večeri sladkosti, protože tatínek zapomíná chodit na nákup a dokonce mu tatínek dovolí vzít si domů cizí kočku. Když se maminka vrátí domů z porodnice a vidí doma ten nepořádek, vůbec se jí to nelíbí.

Přijde čas, kdy musí jít Oliver opět do školky. Ve školce se paní učitelka i děti ptají Olivera, jak se jeho sestřička jmenuje. Oliver to zapomněl. Tatínek s maminkou ji říkají bambulko, princezničko, kočička a srdíčko. Oliver si nemůže vzpomenout na její křestní jméno. Dostane nápad, zeptá se paní Králové, jestli si pamatuje, jak se jmenuje tatínek, maminka, on a jeho sestřička. Paní Králová mu řekne všechna jména a Oliver v tu chvíli zjistí jméno své sestřičky, je to Maruška.

Na jaře se Oliver dozví, že pojedou na školku v přírodě. Vyděsí ho to, protože ještě nikdy nebyl z domova pryč deset dní. Rád usíná s maminkou nebo s tatínkem v posteli. Oliverovi kamarádi se moc těší, a tak Oliver nechce být pozadu, a pojedou také.

¹⁰ BRAUNOVÁ, Petra. *Rošťák Oliver*. Praha: Albatros, 2003. ISBN 978-80-00-01215-5.

Před odjezdem požádá Olivera neznámá dívka o to, jestli by si k ní v autobuse nasedl. V autobuse se mu představí. Jmenuje se Marica. Po příjezdu Maricu představí dětem paní učitelka. Oliver zjistí, že Marica pochází z Chorvatska. Její rodiče zemřeli ve válce, a tak bydlí v Česku u babičky. Děti Maricu přijaly hned do kolektivu.

Děti si na statku vyzkouší, jaké to je jezdit na koni a plnit soutěže jako piráti. Desetidenní hra, kterou paní učitelka připravila, motivovala děti k plnění úkolů, aby se mohly dostat k pirátskému pokladu. Když přišel poslední večer, děti se po dvojicích vydaly do lesa na stezku odvahy, aby mohly najít pirátský poklad. Oliver s Maricou šli jako poslední dvojice. Paní učitelka jim sdělila, že před nimi poklad ještě nikdo nenašel. Jakmile Oliver s Maricou došli na konec stezky, přišel za nimi pirát a dovedl je na ohraničené místo, kde by se mohl poklad skrývat. Na místě zapnul stopky a začal odpočet pěti minut, které na nalezení pokladu ti dva měli. Oliver vylezl na kámen, aby měl větší rozhled. Ve spáře zahlédne lesklý předmět a zavolá na Maricu. Z balvanu chce seskočit, ale na mokřém kameni mu to podklouzne a spadne. Při pádu spadne na ruku a bouchne se do hlavy. Sice najdou poklad, ale po příchodu na statek musí Oliver odjet do nemocnice. Tam zjistí, že si zlomil ruku, a tak si pro něj přijede tatínek.

Po příjezdu domů je Oliver unavený, a tak si s rodiči lehne do postele. Sdělí jim, že se mu na školce v přírodě moc líbilo, ale že doma s nimi je to lepší. Věty, které mu říká maminka neslyší, protože už spí.

Ponaučení plynoucí z díla upozorňuje děti na to, že když se jim stane nějaký úraz, je nezbytné to někomu sdělit a nenechávat si to jen pro sebe. Dalším ponaučením je, že se nemusíme bát neznámého, protože nám může přinést nové obzory, zkušenosti a dobrodružství.

Dílo je poutavé, díky krátkým kapitolám čtení krásně ubíhá. Knihu jsem četla dětem večer před spaním. Pokaždé, když jsem skončila, chtěly přečíst ještě jednu kapitolu. Z edice První čtení z dílny Petry Braunové se mi právě tato kniha líbí nejvíce. Popisuje příběh každodenního života, scény v knize jsou reálné. U knihy se pobaví jak děti, tak dospělí.

Kuba nechce číst¹¹

Dílo bylo vydáno v roce 2006 nakladatelstvím Albatros v Praze. Knihu ilustroval Jiří Bernard. Kniha má dvanáct kapitol a sedmdesát tři stránek.

Toto dílo je zařazeno do edice knih *První čtení*. Je určena začínajícím čtenářům od šesti let. Kniha obsahuje krátké věty, detailní popisy, velká písmena a snadné řazení do kapitol. Dílo se řadí do příběhové prózy.

Hlavní postavou příběhu je Kuba. Je to šestiletý kluk, který se chystá jít poprvé do školy. Příběh začíná posledním prázdninovým dnem u Kubovy babičky, kam si pro něj přijede tatínek, aby ho mohl odvézt domu. Kubovi se domů vůbec nechce, protože ví, že bude muset do školy. Tam se vůbec netěší. Ten večer už sedí Kuba doma na své posteli a začíná mít trému z nadcházejícího dne. Tréma se začne projevovat bolestí břicha, hlavy, očí, nechutenstvím a pláčem. Maminka s tatínkem Kubu nakonec utiší a on usne. První den školy vede Kubu do školy maminka. Kuba má strach, ale potom, co se ho ujme mladá paní učitelka, strach opadne. Ta ve třídě začne hrát na klavír dětem známé písničky, které si začne zpívat celá třída.

Kuba nechce číst, počítat ani psát. Úkol do školy píše večer na poslední chvíli, protože odpoledne ho tatínek pustil ven za kamarády. Ve škole se mu pletou písmenka, jelikož doma neprocvicoval čtení, a při matematice špatně odpovídá, neboť se nedokáže soustředit. Kuba v tom není sám, spousta Kubových spolužáků není na školu zvyklá. Paní učitelka dostane nápad a zeptá se dětí, co mají nejradši. Nejčastější odpovědí je kopací míč a panenka. Další den přinese tyto dvě hračky do třídy. Hračky jsou úplně nové. Dětem sdělí, že jedna dívka a jeden chlapec, který se bude po celý školní rok nejvíce snažit, vyhraje slíbenou odměnu.

Od té doby je Kuba jako vyměněný. Pilně si připravuje materiály do školy a učí se. Kuba má soupeře Pavla, který bojuje o míč také. Stále se předhánějí, kdo paní učitelce o hodině dřív odpoví. Jejich souboj je vyrovnaný. Jednoho dne, když chlapci odchází ze třídy jako poslední, dostanou špatný nápad. Chtějí vyzkoušet míč. Sundají ho z poličky, ale nešťastnou náhodou shodí obraz prezidenta republiky a všude se rozsype sklo. Oběma chlapcům je jasné, že míč na konci školního roku nevyhrají.

V poslední školní den paní učitelka rozdává vysvědčení. Potom jde vyhlásit vítěze soutěže o míč a panenku. Panenku vyhraje žačka Johanka a míč žák Filip, který ale fotbal nemá rád. Proto poprosí paní učitelku, zda by mu místo míče, který vyhrál, dala květinu pro nemocnou babičku. Květinu dostane a paní učitelka rozhodne, že o míč se mohou děti utkat v příštím školním roce. Kuba s Pavlem jsou rádi. Vědí, že budou moci po prázdninách o míč bojovat znovu.

Z tohoto díla plyne ponaučení, že když něco chceme, tak musíme vynaložit úsilí, abychom dosáhli cíle. Nic nesmíme uspěchat a hlavně si nesmíme brát věci, které nám nepatří.

Dílo se mi líbí už od dětství. Byla to má oblíbená kniha. V hodnocení ale musím zmínit, že v této knize nejsou zvýrazněná slova, jako v knize *Jak se Vojta ztratil*. Děj má

¹¹ BRAUNOVÁ, Petra. *Kubanechce číst*. 2. vyd. Ilustroval Jiří BERNARD. V Praze: Albatros, 2012. První čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-02954-2.

časové odchylky, které na sebe tolik nenavazují. Ilustrace jsou krásné, ale mohlo by jich být více.

Jak se Vojta ztratil ¹²

Dílo *Jak se Vojta ztratil* vydalo nakladatelství Albatros v roce 2010 v Praze. Knihu ilustrovala Olga Ptáčková. Má 61 stránek a je členěna do čtyř kapitol.

Dílo je zařazeno v edici knih *První čtení*. Je pro děti od šesti let. Tyto knihy jsou přizpůsobené začínajícím „čtenářům“. Nalezneme v nich jednoduché věty, detailní popis osob či událostí, velká písmena a snadné členění do kapitol.

Hlavní postavou příběhu je chlapec Vojta. Vojta je v knize popisován již od malého miminka. Postupně se z něj stává zvědavý šestiletý kluk, který chce poznávat svět. Jednoho dne Vojtovu rodinu navštíví mamčin bratr, strýček Martin. Martin rád cestuje a Vojta jeho dobrodružné příběhy z cest velice rád poslouchá. Když se Vojta dozví, že jeho strýček pořádá výstavu, na které bude vystavovat fotografie ze svých cest, Vojta chce jet ihned s ním. Po domluvě s rodiči zůstává Vojta u strýčka 3 dny. První den po obědě společně vyrazí do města do galerie, kde bude mít strýček výstavu. Když přijdou na místo, strýček se Vojty zeptá, zda s ním půjde dovnitř do galerie, nebo jestli na něj počká venku. Vojta se rozhodne, že počká venku a bude v místní kašně pozorovat rybičky. Když Martin odejde, Vojta dostane nápad, že jednu rybičku z kašny vyloví. Musí si ale opatřit větvíčku, pomocí které tu rybku vytáhne. V městském parku je sice spousta keříků a květin, ale žádný strom, a tak se Vojta rozhodne jít kousek za město, protože si myslí, že tam určitě bude les. Místo lesa tam jsou ale jen další domy, obchody a restaurace. Když se tedy chce vrátit ke kašně, u které měl čekat na strýčka, zjistí, že vůbec neví, kde je a kudy přišel. Začne mít strach a probíhá všemi uličkami, jen aby kašnu našel. Udýchaný se zastaví a poprosí o pomoc paní s dětmi. Ta ho doprovodí ke kašně s rybičkami, kam zrovna přichází i strýček Martin. Martin se nejprve směje, ale pak si uvědomí, že neměl nechávat Vojtu samotného. Martin s Vojtou, jako poděkování za záchranu, pozvou paní s dětmi na zmrzlinu. V cukrárně si společně slíbí, že událost, která se Vojtovi přihodila, zůstane jen mezi nimi.

Z díla plyne spousta ponaučení. Prvním ponaučením je, že strýček neměl nechávat Vojtu v cizím městě samotného bez dozoru. Kdyby Vojta nezůstal sám, určitě by se neztratil. Druhým ponaučením je dodržení slibu. Vojta slíbil Martinovi, že počká, ale nepočkal. V díle je také uvedeno, že by děti neměly mluvit s cizími lidmi, pokud se tedy zrovna neztratí a nepotřebují pomoc.

Dílo má poutavý děj. Jsou v něm zajímavé ilustrace, zvýrazněná slova, slovní spojení, či celé věty. Odlišují se různými barvami. Velkým tiskacím písmem jsou zvýrazněna slova, která napomáhají pedagogům nebo rodičům s vymýšlením aktivit pro děti. Tato kniha je pro práci s dětmi přímo stvořená.

¹² BRAUNOVÁ, Petra. *Jak se Vojta ztratil*. 2. vydání. V Praze: Albatros, 2020. První čtení (Albatros). ISBN 978-800-0059-846.

Johana s dlouhýma nohama¹³

Literární dílo *Johana s dlouhýma nohama* vydalo nakladatelství Albatros v roce 2016. Kniha je členěna do sedmi kapitol, které dohromady tvoří osmdesát stran.

Toto je zatím poslední autorčina kniha, která je zařazena do edice *První čtení*. Literární dílo je taktéž určeno začínajícím čtenářům, tedy dětem ve věku šesti let. Velká písmena, jednoduché věty, přímá řeč a rychlý děj této knize také nechybí.

Johana, hlavní hrdinka, je dívka, které se všichni smějí za dlouhé nohy. Johanka odjede na prázdniny k babičce a dědečkovi. Je předškolačka. Po skončení prázdnin nastoupí do školy.

Po příjezdu sdělí děda Johance, že na ni čeká překvapení, protože k sousedům přijel na prázdniny kluk František, který je stejně starý jako Johanka. Johanka jde tedy zazvonit na sousední zvonek. Z dveří vykoukne sousedka, která ji udiveně oznámí, že František si s nikým hrát nechce. František to nemyslel zle, ale styděl se za své zuby. Má s nimi obrovský problém. Jeho zuby jsou tmavé, jako čokoláda. Pokaždé, když se usměje, všichni se mu smějí. Johanka přijde k babičce a dědečkovi se smutným výrazem, vše jim vysvětlí a jde do pokojíčku.

Následující den musí babička odejít do práce, a tak je Johanka s dědou sama doma. Děda rád sbírá známky. Najednou si vzpomene, že měl jednu odeslat svému příteli. Tak chvátá na poštu, až zapomene Johanku doma. Jeho vnučka zůstane doma sama, nikdy dřív sama nebyla. Když si to dědeček uvědomí, pospíchá domů. Johanka se mu mezitím schová a dědeček ji nemůže najít, až pak mu pomůže jeden ze sousedů a Johanku najdou.

Jednoho dne uvidí Johanka na hřišti Františka, jak si hraje v kalužích, které vytvořil déšť, a jde se k němu přidat. Už se na něj nezlobí, že si s ní nechtěl hrát. Společně staví vodní příkopy, shánějí kameny na hráze, kde se dá. Když všechny kameny z okolí hřiště použijí na stavbu, Johanka se vydá na louku k poli, kde spatří na druhé straně potoka kotě. Po chvíli za ní přiběhne František a kotě díky Johančiným dlouhým nohám a jejímu přeskoku přes potok zachrání. František Johance pochválí její dlouhé nohy a začne se smát. Johanka si už dávno všimla Františkových špatných zubů, ale nic mu na ně neřekla, protože věděla, že by mu ublížila.

Společně kotě přinesou domů k babičce, kde se o něj postarají. Dědeček vyvěsí plakát o ztraceném kotěti na místní výlohu u obchodu. Skoro hned se ozve jeho majitelka, která dá dětem jako odměnu tabulku čokolády. František kvůli svým špatným zubům čokoládu nemůže. Johanka ho ale přemluví, a tak si spolu čokoládu sní. Večer začnou Františka bolet zuby, a tak musí k zubaři, který mu od bolesti pomůže. Řekne Františkov, že si musí po každém jídle čistit zuby, protože má velmi slabou zubní sklovinu. Johanka se o návštěvě u zubaře dozví a od té doby si s Františkem čistí zuby třeba desetkrát denně. Prázdniny se u prarodičů chýlí ke konci a pro Johanku si přijedou rodiče. Společně pojedou k moři, jenže Johanka už k žádnému moři jet nechce.

¹³ BRAUNOVÁ, Petra. *Johana s dlouhýma nohama*. 2. vydání. V Praze: Albatros, 2021. První čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-06466-6.

Nezávaznější ponaučení z díla je, že nezáleží na tom, jak vypadáme, či jaké nedostatky máme, protože správní kamarádi nás mají rádi takové, jací jsme.

Ze začátku se příběh malinko vleče, první kapitoly jsou pro děti až moc dlouhé. Postupně jsou ale kapitoly napínavější a zábavnější a děj je rychlejší. Otevřený konec má klady i zápory, některé děti tento konec zamrzí, ale některé si hned domýšlí, jak by to asi mohlo dopadnout. Kniha je řazena do edice *Prvního čtení*, ale osobně bych ji doporučila dětem ve věku sedmi a více let.

1.3.2 Ostatní dětské knihy

- *Ztraceni v čase*¹⁴
- *Emma a kouzelná kniha*¹⁵
- *Nejhorší den v životě třetáka Filipa L.*¹⁶
- *Tramvaj plná strašidel*¹⁷
- *O chlapci, který spadl z nebe*¹⁸
- *Kuba nechce spát*¹⁹
- *Rošťák Oliver a Marica čarodějka*²⁰
- *Kuba nechce prohrávat*²¹
- *Nela Malá co nechtěla být malá*²²
- *Rošťák Oliver a korále pro mořskou vilu*²³
- *3333 km k Jakobovi*²⁴
- *Wifina 2 – Zábavná encyklopedie pro zvědavé holky a kluky*²⁵
- *Johana s nosem nahoru*²⁶
- *Dům doktora Fišera*²⁷
- *Johana s hlavou v oblacích*²⁸
- *Zahrádka pod hvězdami*²⁹
- *Evička lhářka žhářka*³⁰
- *Eda se nedá*³¹

¹⁴ BRAUNOVÁ, Petra. *Ztraceni v čase*. 3. vydání. Praha: Albatros, 2016. ISBN 978-80-00-04537-5.

¹⁵ BRAUNOVÁ, Petra. *Emma a kouzelná kniha*. Praha: Albatros, 2010. ISBN 978-80-00-02613-8.

¹⁶ BRAUNOVÁ, Petra. *Nejhorší den třetáka Filipa L.* 2. vydání. Praha: Albatros, 2018. ISBN 9788000049830.

¹⁷ BRAUNOVÁ, Petra. *Tramvaj plná strašidel*. V Praze: Albatros, 2012. ISBN 978-800-0029-573.

¹⁸ BRAUNOVÁ, Petra. *O chlapci, který spadl z nebe*. V Praze: Albatros, 2012. ISBN 978-80-00-02904-7.

¹⁹ BRAUNOVÁ, Petra. *Kuba nechce spát*. V Praze: Albatros, 2013. Druhé čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-03327-3.

²⁰ BRAUNOVÁ, Petra. *Rošťák Oliver a Marica čarodějka*. V Praze: Albatros, 2013. Druhé čtení (Albatros). ISBN 978-800-0031-354.

²¹ BRAUNOVÁ, Petra. *Kuba nechce prohrávat*. 2. vydání. V Praze: Albatros, 2021. Třetí čtení. ISBN 978-800-0063-621.

²² BRAUNOVÁ, Petra. *Nela Malá, co nechtěla být malá*. Praha: Baset, 2014. ISBN 978-80-7340-151-1.

²³ BRAUNOVÁ, Petra. *Rošťák Oliver a korále pro mořskou vilu*. V Praze: Albatros, 2014. Třetí čtení. ISBN 978-800-0035-123.

²⁴ BRAUNOVÁ, Petra. *3333 km k Jakobovi: podle deníku Mirka Korbela*. V Praze: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03695-3.

²⁵ POLÁČEK, Martin, Petra BRAUNOVÁ a Tomáš HOŘAVA. *Wifina 2: zábavná encyklopedie pro zvědavé holky a kluky*. Praha: Česká televize, 2016. Edice České televize. ISBN 978-80-7404-171-6.

²⁶ BRAUNOVÁ, Petra. *Johana s nosem nahoru*. V Praze: Albatros, 2017. Druhé čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-04846-8.

²⁷ BRAUNOVÁ, Petra. *Dům doktora Fišera*. V Praze: Albatros, 2017. ISBN 978-80-00-04686-0.

²⁸ BRAUNOVÁ, Petra. *Johana s hlavou v oblacích*. V Praze: Albatros, 2018. Už čteme snadno. ISBN 978-800-0052-816.

²⁹ BRAUNOVÁ, Petra. *Zahrádka pod hvězdami*. Praha: Česká televize, 2018. Edice České televize. ISBN 978-80-7404-242-3.

³⁰ BRAUNOVÁ, Petra. *Evička lhářka žhářka*. V Praze: Albatros, 2019. ISBN 978-800-0054-681.

³¹ BRAUNOVÁ, Petra. *Eda se nedá*. V Praze: Albatros, 2020. ISBN 978-800-0058-511.

- *Nejdůležitější na světě je kouzelné jablko*³²

1.4 Knihy pro mládež

- *Česká služka aneb byla jsem au-pair*³³
- *Neuvěřitelné září – Tajný deník Tomáše S.*³⁴
- *Prázdniny za všechny prachy*³⁵
- *Terezománie*³⁶
- *Princové nemyjou záchody*³⁷
- *Česká služka aneb byla jsem au-pair po dvaceti letech*³⁸
- *Borůvkové léto s Terezou*³⁹

³² BRAUNOVÁ, Petra. *Nejdůležitější na světě je kouzelné jablko*. V Praze: Albatros, 2021. ISBN 978-800-0065-021.

³³ BRAUNOVÁ, Petra. *Česká služka aneb Byla jsem au-pair*. Praha: Albatros, 2004. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-000-1311-8.

³⁴ BRAUNOVÁ, Petra. *Neuvěřitelné září: tajný deník Tomáše S.* Praha: Albatros, 2004. ISBN 80-000-1357-6.

³⁵ BRAUNOVÁ, Petra. *Prázdniny za všechny prachy*. Praha: Albatros, 2005. Romana. ISBN 80-000-1556-0.

³⁶ BRAUNOVÁ, Petra. *Terezománie*. Praha: Albatros, 2008. Romana. ISBN 978-80-00-02184-3.

³⁷ BRAUNOVÁ, Petra. *Princové nemyjou záchody*. Praha: Albatros, 2009. Romana. ISBN 978-800-0023-281.

³⁸ BRAUNOVÁ, Petra. *Česká služka po dvaceti letech, aneb, Byla jsem au-pair*. Praha: Albatros, 2011. ISBN 978-800-0028-392.

³⁹ BRAUNOVÁ, Petra. *Borůvkové léto s Terezou*. 2. vydání. V Praze: Albatros, 2016. ISBN 978-800-0041-902.

1.5 Knihy pro dospělé

- *Pozorovatelka*⁴⁰
- *Barvy života*⁴¹
- *Kalvárie*⁴²
- *Tajemství rodu*⁴³
- *Nejsem žádná lvice*⁴⁴
- *Kdopak to tu kope aneb zápisky z plodové vody*⁴⁵
- *Klub radostí dnešního dne*⁴⁶
- *Nina – Životní příběh Niny Diviškové*⁴⁷
- *Ibka*⁴⁸

⁴⁰ BRAUNOVÁ, Petra a Leny PAYEROVÁ. *Pozorovatelka*. Praha: Albatros, 2007. Albatros Plus. ISBN 978-80-00-01926-0.

⁴¹ BRAUNOVÁ, Petra a Kamila MOUČKOVÁ. *Barvy života: hosté Kamily Moučkové*. Praha: Česká televize, 2008. Edice České televize. ISBN 978-80-7404-005-4.

⁴² BRAUNOVÁ, Petra. *Kalvárie*. V Praze: Plus, 2009. ISBN 978-80-00-02323-6.

⁴³ BRAUNOVÁ, Petra. *Tajemství rodu*. Praha: Česká televize, 2013. Edice České televize. ISBN 978-80-7404-107-5.

⁴⁴ MOUČKOVÁ, Kamila a Petra BRAUNOVÁ. *Nejsem žádná lvice: životní příběh legendární hlasatelky*. Praha: 65. pole, 2010. ISBN 978-80-903944-7-6.

⁴⁵ BRAUNOVÁ, Petra a Renata PÁRTLOVÁ. *Kdopak to tu kope, aneb Zápisky z plodové vody*. V Praze: XYZ, 2011. ISBN 978-80-7388-557-1.

⁴⁶ BRAUNOVÁ, Petra. *Klub radostí dnešního dne*. Praha: Plus, 2011. ISBN 978-80-259-0071-0.

⁴⁷ BRAUNOVÁ, Petra a Nina DIVÍŠKOVÁ. *Nina: životní příběh herečky Niny Diviškové*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4597-8.

⁴⁸ BRAUNOVÁ, Petra. *Ibka*. Praha: Argo, 2022. ISBN 978-80-257-3925-9.

1.6 Komiksy

Petra Braunová není jen spisovatelkou knih, ale i autorkou mnoha komiksů. V začátcích spolupracovala s Milanem Starým, ale kvůli jeho zdravotním problémům musela spolupráci skončit. Nyní autorka tvoří komiksy o různých městech či zajímavých osobnostech s Barborou Brůnovou. Komiksy vytváří na zakázku.

Nápad na vytvoření komiksových průvodců městy vznikl v Jičíně. „*S tamní knihovnicí a starostou jsme jednou hovořili o připravované akci Jičín město pohádky a náhle vznikl nápad dětem předložit historii města formou komiksu.... Komiksy jsou jednoduché, vtipně dítěti vysvětlí historii, a ještě slouží jako omalovánka.*“⁴⁹ „*Komiksový průvodce se líbí prakticky každému, kdo na něho narazí, což mě velmi těší.*“⁵⁰

- *Sám v muzeu*⁵¹
- *Sám v muzeu a výpravy strojem času*⁵²
- *Město drahokamů Turnov – průvodce nejen pro děti*⁵³
- *Liberec / Reichenberg*⁵⁴
- *Horažďovice – die Perle von Otava*⁵⁵
- *Havlíčkův Brod*⁵⁶
- *Chrudim – východočeské město loutek*⁵⁷

⁴⁹ LEPŠOVÁ, Růžena. Petra Braunová: „V tričku desetiletého škola je mi dobře“. *Kultura21.cz* [online]. 2012, 2012 [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.kultura21.cz/literatura/3752-petra-braunova-v-triku-desetileteho-kolaka-je-mi-dobe>

⁵⁰ Petra Braunová: *Moje komiksy*. *Petrabraunova.cz* [online]. Praha, 2020 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: https://www.petrabraunova.cz/?page_id=30

⁵¹ BAŽANT, Jan a Petra BRAUNOVÁ. *Sám v muzeu*. V Praze: Česká televize, 2016. Edice České televize. ISBN 978-80-7448-061-4.

⁵² BAŽANT, Jan a Petra BRAUNOVÁ. *Sám v muzeu a výpravy strojem času*. V Praze: Česká televize, 2017. Edice České televize. ISBN 978-807-4480-737.

⁵³ BRAUNOVÁ, Petra. *Město drahokamů Turnov: průvodce (nejen) pro děti*. V Turnově: Městská knihovna Antonína Marka v Turnově, 2022. ISBN 978-80-907963-2-4.

⁵⁴ BRAUNOVÁ, Petra. *Liberec / Reichenberg*. Liberec: Krajská vědecká knihovna v Liberci, 2022. ISBN 978-80-85874-97-6.

⁵⁵ BRAUNOVÁ, Petra. *Horažďovice - die Perle von Otava: Reiseführer für Kinder und Außerirdische*. Ilustroval Milan STARÝ, přeložil Edita FRIEDOVÁ. Horažďovice: [Stadtbibliothek Horažďovice], [2010], 1 složený list (10 stran)

⁵⁶ BRAUNOVÁ, Petra. *Havlíčkův Brod: pověsti*. Ilustroval Milan STARÝ. [Havlíčkův Brod]: Krajská knihovna Vysočiny, 2009, [10] s. ISBN (Skládanka)

⁵⁷ BRAUNOVÁ, Petra a Milan STARÝ. *Chrudim - Východočeské město loutek: průvodce pro děti a mimozemšťany*. Chrudim: Městská knihovna, 2009, 1 složený list (10 stran)

1.7 Získaná ocenění

Petra Braunová získala několik ocenění. „*Nejvíce mě těší dětské hlasy v anketě SUK. Děti tak ocenily Emu a kouzelnou knihu, Kubu, co nechce číst, Ztraceni v čase i Dům doktora Fišera. To je příjemné.*“⁵⁸

Kromě dětských hlasů, které jsou pro Petru Braunovou nejdůležitější, získala i mnoho dalších ocenění: např.

V roce 2010 vyhrála obě hlavní kategorie čtenářské ankety Suk s knihou *Ema a kouzelná kniha*⁵⁹. S tímto dílem získala i výroční cenu Albatrosu v kategorii původní text.⁶⁰

V roce 2012 Petra Braunová získala Výroční cenu vydavatelství Albatros za knihu *Tramvaj plná strašidel*.⁶¹

Nominaci na ocenění Zlatá stuha získala Petra Braunová v roce 2015 díky knize *3333 km k Jakobovi*. „*Výroční cena Zlatá stuha je každoročně udělována tvůrcům nejlepších knih pro děti a mládež vydaných v českém jazyce. Existuje již více než 25 let a představuje jedinou cenu v České republice zaměřenou výhradně na dětskou literaturu.*“⁶²

⁵⁸ Soukromá elektronická korespondence autorky bakalářské práce s Petrou Braunovou ze dne 30. 12. 2022
⁵⁹ BRAUNOVÁ, Petra. *Ema a kouzelná kniha*. Praha: Albatros, 2010. ISBN 978-80-00-02613-8.

⁶⁰ Albatros udělil výroční ceny za rok 2010 a vyhlásil třetí ročník literární soutěže. *Vaseliteratura.cz* [online]. Praha, 2009 [cit. 2023-02-01]. Dostupné z: <https://www.vaseliteratura.cz/aktuality1/1026-albatros>

⁶¹ Výroční ceny Albatrosu vyhlášeny. *Praha město literatury* [online]. Praha, 2010 [cit. 2023-02-01]. Dostupné z: <https://www.prahamestoliteratury.cz/cz/aktuality/132-vyrocní-ceny-albatrosu-vyhlaseny/>

⁶² Zlatá stuha - 3333 km k Jakobovi. *Zlatá stuha* [online]. Praha: Ibby, 2014 [cit. 2023-02-01]. Dostupné z: <http://www.zlatastuha.cz/cs/3333-km-k-jakubovi>

1.8 Oblíbený literární žánr pro děti a specifika autorky

Díla Petry Braunové se dají rozdělit do čtyř kategorií. Na dětské knihy, knihy pro mládež, knihy pro dospělé a na komiksy.

První kategorií jsou knihy pro děti. *„Mám ráda dobrodružné příběhy, v kterých vystupují obyčejné děti bez nadpřirozených schopností. Ale baví mě je dostávat do nebezpečných nebo nečekaných situací, z kterých musí sami nějak vybruslit. Ideálně bez pomoci dospělých. Ti se v poslední době dětem moc pletou do života, a myslím, že je to chyba.“*⁶³

Jak Petra Braunová zmiňuje, tak v jejích dětských knihách nejsou žádné nadpřirozené bytosti, hlavními hrdiny jsou obyčejné děti, které prožívají situace běžného člověka. *„Většinou píšu pro děti, skutečně si představuji kluky a holky a dumám nad tím, co je bude bavit. Všechny děti, které potkávám, mě inspirují. Pozorují je často. Ve školách, ve vlaku, v tramvaji. Děti se mění podle toho, jaká je společnost. Tam, kde jsou hluční, jsou hlučné i děti a naopak.“*⁶⁴ Například v knize Kuba nechce číst je hlavní postavou chlapec, který se potýká s problémy prvňáčka. Příběhy jsou pro děti přínosné, protože do popsaných situací se mohou dostat také.

Autorčiny knihy jsou doprovázeny ilustracemi. Jak sama autorka říká: *„Vůbec neumím kreslit! Ilustrátory si ani nevybírám, nechávám to na nakladateli.“*⁶⁵

Oblíbeným literárním žánrem pro dětského čtenáře je žánr *příběhová próza s dětským hrdinou*. *„Příběhová próza zobrazuje dětského hrdinu zejména v typickém prostředí rodiny a školy. Ukazuje různé modelové situace, v nichž se může čtenář ocitnout, a tak mu dává možnost identifikace a reflexe vlastní zkušenosti.“*⁶⁶

*„Počátky její spisovatelské produkce jsou věnovány dětem a dospívajícím, a tudíž logicky propojeny s nakladatelstvím Albatros. Se vznikem nakladatelství Plus, které patří do portfolia nakladatelského domu Albatros Media a. s., se rozšířil okruh čtenářů jejích knih o dospělou populaci. Ambicí Petry Braunové je psát pro úplně normálního čtenáře zapamatovatelné knihy, najít zajímavé lidi a věci a s pomocí jasných a srozumitelných slov vylíčit zábavným a poutavým způsobem jejich příběh. Pro ni samotnou je psaní knih i formou osobní psychoterapie.“*⁶⁷

⁶³ Soukromá elektronická korespondence autorky bakalářské práce s Petrou Braunovou ze dne 30. 12. 2022

⁶⁴ Soukromá elektronická korespondence autorky bakalářské práce s Petrou Braunovou ze dne 30. 12. 2022

⁶⁵ Soukromá elektronická korespondence autorky bakalářské práce s Petrou Braunovou ze dne 30. 12. 2022

⁶⁶ LAZÁKOVÁ, Marcela. VY_32_INOVACE_10_LITERATURA PRO DĚTI_PŘÍBĚH S DĚTSKÝM HRDINOU: Základní škola Tišice, Tišice.

⁶⁷ ZAVADILOVÁ, Ivana. Formativní vliv literární výpovědi osoby se zdravotním postižením (čtenářský zážitek jako zdroj empatie). Č. Budějovice, 2016. bakalářská práce (Bc.). JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDEJOVICÍCH. Zdravotně sociální fakulta

2 Vývojová specifika dětí předškolního věku

Kategorii dětí předškolního věku jsem si vybrala z důvodu mé praktické části. Budu navštěvovat MŠ Libnič, kde budu v praxi ověřovat sadu metodických a pracovních listů, které vytvořím.

Do předškolního věku většinou spadají děti v rozmezí 3 až 6 let. Dítě předškolního věku, předškolák, by měl mít osvojenou řadu schopností a dovedností, které by měl před příchodem do školy zvládat. Do těchto požadavků můžeme zařadit schopnost sdělit o sobě základní informace, obléct se, respektovat pokyny, reagovat na ně a mnoho dalších. „*K nejdůležitějším patří osvojení teorie mysli... Dále je to růst sociálních dovedností a rostoucí schopnost kooperovat.*“⁶⁸

Hrubá motorika předškolního dítěte tkví v kontrole svých pohybů a v celkové pohybové koordinaci. Dítě by se tedy mělo samo obléct, zavázat si tkaničky, umět správně uchopit přibor, a nejen to. Při hře by mělo umět chytit, ale i odhodit míč. Díky motorickému rozvoji jsou děti schopny vykonávat různé sportovní aktivity, jelikož zvládnou ovládat své tělo.

Tak jako hrubá motorika se u dítěte vyvíjí i jemný motorický vývoj. Díky jemné motorice dítě dokáže uchopit menší a špatně uchopitelné předměty a dokáže s nimi lépe zacházet. Je tedy schopno udržet výtvarné pomůcky jako je tužka, nůžky, popřípadě lepidlo. Tyto schopnosti umožní dítěti napsat náznaky písmenek nebo číslic.

Předškolák by měl před nástupem na základní školu umět utvořit základní věty a souvětí, měl by mít osvojenou správnou artikulaci, schopnost vyjádřit se a umět počítat. Na začátku předškolního období si děti utváří nové slovní tvary, které dospělému nemusí dávat smysl. Taktéž nemusí umět skvěle skloňovat slova, a tím může vzniknout věta „*Já včera malovat obrázek.*“ „*To ale nemění nic na faktu, že novotvary a zvláštní větné konstrukce jsou v předškolním období spíše příznakem správného vývoje jazyka, nikoliv problémem.*“⁶⁹

Kolem 4. roku života dosáhne převážná část dětí významné vývojové schopnosti, kterou je osvojení si teorie mysli. „*Tímto označením se rozumí schopnost chápat, že jiní lidé mají vlastní obsahy mysli, které se nemusejí shodovat s obsahy mysli u ostatních a nemusejí odpovídat realitě.*“⁷⁰ Ovšem osvojení teorie mysli není pouhým sociálním vývojem, můžeme sem zařadit i zálibu trávení času s ostatními dětmi a také naučení se sociálních pravidel nebo zvyků jako je například pozdrav, popřípadě poděkování a oddělení špatného od dobrého.

⁶⁸ BLATNÝ, Marek. *Psychologie celoživotního vývoje*. Praha: Karolinum, 2020. ISBN 978-80-246-3462-3.

⁶⁹ BLATNÝ, Marek. *Psychologie celoživotního vývoje*. Praha: Karolinum, 2020. ISBN 978-80-246-3462-3.

⁷⁰ BLATNÝ, Marek. *Psychologie celoživotního vývoje*. Praha: Karolinum, 2020. ISBN 978-80-246-3462-3.

U dítěte se také začíná vyvíjet identita a sociální vývoj. „Pro dítě v mladším školním věku je významná sociální skupina... Děti v tomto věku začínají mít tendenci sdružovat se do party.“⁷¹

⁷¹ PUGNEROVÁ, Michaela. *Psychologie: pro studenty pedagogických oborů*. Praha: Grada, 2019. Pedagogika (Grada). ISBN 978-802-7105-328.

3 Vybrané metody pro konkrétní práci s textem

3.1 Diskusní kolečko

„Diskusní kolečko představuje jednu ze základních interaktivních technik k řízení třídní diskuzi. Jejím cílem je pod vedením moderátora, nejčastěji učitele, umožnit všem zúčastněným přispět krátkými prezentacemi, argumenty, nápady nebo myšlenkami do společné diskuse, a to s využitím vybraného klíče organizace jednotlivých vstupů.“⁷² Tuto metodu jsem využívala při dopoledních aktivitách. Např: zaměstnání rodičů, oblíbené hračky...

3.2 Burza nápadů

„Burza nápadů je metoda zaměřená na sběr nápadů v malých skupinách. Je postavena na spontánní diskuzi, jejímž cílem je vyprodukovat co nejvíce nápadů k vybranému tématu. Prioritou první fáze burzy nápadů je kvantita před kvalitou.“⁷³ Burzu nápadů jsem využila při diskuzi, kdy děti udávaly příklady, jak by měla vypadat škola a co by v ní naopak být nemělo.

3.3 Interaktivní tabule

„Velmi specifickým výukovým pomocníkem je interaktivní tabule, přestože si mnozí myslí opak, i když učitel používá moderní techniku, neznamená to, že používá moderní metody nebo že „učí moderně“.“⁷⁴ Didaktický prostředek ve formě interaktivní tabule jsem použila při ukázce fotografií tradičních masopustních masek a videa z masopustního veselí.

⁷² SIEGLOVÁ, Dagmar. *Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-802-7122-547.

⁷³ SIEGLOVÁ, Dagmar. *Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-802-7122-547.

⁷⁴ ČAPEK, Robert. *Moderní didaktika: lexikon výukových a hodnoticích metod*. Praha: Grada, 2015. Pedagogika (Grada). ISBN 978-802-4734-507.

3.4 Čtení s předvídáním

„Čtení s předvídáním je založeno na čtení textu v postupných krocích. Studenti nejprve předvídají příběh na základě vybraných klíčových slov. Poté jim učitel předává text příběhu po částech. Studenti pak v každém dalším kroku znovu o příběhu diskutují a promýšlejí jeho další možný průběh.“⁷⁵ Tuto metodu jsem přizpůsobila věku dětí, které neumějí číst, a tak jsem jim příběh předčítala já a ony si domýšlely pokračování.

3.5 Kladení otázek

„Kladení otázek je mluvní akt, jehož cílem je získat informace nebo podnítit akci. Otázky jsou ve společenském styku všudypřítomné. Vyskytují se v kontextu vzdělávání i pracovní praxe, známe je od zkoušek, z prezentací, pohovorů, schůzek, debat nebo seminářů a jsou nedílnou součástí běžné mezilidské komunikace.“⁷⁶ Otázky jsem kladla dětem v průběhu týdne několikrát, ať už to byly otázky zaměřené na příběh knihy, či nikoliv.

⁷⁵ SIEGLOVÁ, Dagmar. *Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-802-7122-547.

⁷⁶ SIEGLOVÁ, Dagmar. *Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-802-7122-547.

Praktická část

4 Příprava projektu – Týden se školákem Kubou

Můj projekt bude zaměřený na knihu s názvem *Kuba nechce číst*⁷⁷. Knihu jsem si zvolila z mnoha důvodů. Jedním z nich je ten, že kniha pochází z edice *První čtení*, a tak je vhodná pro děti předškolního věku. Děj tohoto díla probíhá ve škole, kdy hlavním hrdinou je prvňáček Kuba, který se seznamuje s novou rolí žáčka.

Praktická část bude realizován v heterogenní třídě, kde je 22 dětí ve věku 3-6 let. Projekt se uskuteční v Mateřské škole Libnič ve dnech od 20. 2. 2023 do 24. 2. 2023.

4.1 Kuba nechce číst

S touto knihou budu pracovat po celý jeden únorový týden v mateřské škole, při dopolední řízené činnosti. Aktivita budou zaměřeny na literární výchovu, hudební výchovu, výtvarnou výchovu a pohybovou výchovu. Každému dni od pondělí do pátku bude náležet směsice těchto aktivit.

První den se děti seznámí s knihou *Kuba nechce číst*. V návaznosti na čtenou knihu budu mít pro děti připravené pracovní listy, vystřihovánky, omalovánky a různé aktivity ve formě říkanek a her navazujících na literární dílo. Během týdne bude dětem každý den ráno a po obědě předčítána část knihy. Na čtenou část budou navazovat aktivity připravené na následující den. Poslední den bude pro děti připravena *Stezka napříč knihou aneb už můžu jít do školy*. Tento den bude zaměřený převážně na pohybové aktivity, a aktivity zaměřené na smyslové vnímání. Při těchto aktivitách se k realizaci připojí moji spolužáci v rámci předmětu Závěrečný projekt.

Hlavní informace o projektu:

- Místo realizace projektu: Mateřská škola Libnič
- Doba trvání projektu: 20. 2. – 24. 2. 2023
- Počet dětí: 22, v průběhu týdne to bude individuální
- Věková skupina: 3-7 let
- Téma projektu: Týden se školákem Kubou

Potřebné pomůcky:

Hlavním zdrojem inspirace bude kniha *Kuba nechce číst*, s níž se bude pracovat každý den. Dále budou potřeba výtvarné potřeby (pastelky, papíry, krepové papíry, nůžky, lepidla, tužky...), pracovní listy, pomůcky na výrobu hudebního nástroje (rulička od toaletního papíru, čočka, hrách, rýže...). Vybavení a pomůcky na postavení opičí dráhy.

⁷⁷ BRAUNOVÁ, Petra. *Kubanechce číst*. 2. vyd. Ilustroval Jiří BERNARD. V Praze: Albatros, 2012. První čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-02954-2

Činnosti spojené s knihou:

Nejdříve se děti s knihou seznámí, osahají si ji a prohlédnou si obrázky. Dětem budou kladeny různé otázky ohledně knihy a tématu s ní spojeném. Např: Víte, které zvířátko byl Mikeš? Těšíte se do školy? Víte, jak taková škola vypadá?... S příběhem se bude pojit mnoho činností, ať už to bude malování či vybarvování obrázků, zpěv, přednes říkadel doprovázený vlastnoručně vyrobeným hudebním nástrojem, opičí dráha či *Stezka napříč knihou aneb už můžu jít do školy*, která povede k získání pokladu.

4.1.1 Pondělí 20. 2. 2023

Díky své školní praxi v této školce děti už znám, a tak se vzájemně nebudeme muset představovat. V tento den děti seznámím s programem, který se bude týkat celého týdne. Stručně jim představím autorku Petru Braunovou, přinesu jim ukázat její knížky a po jejich prohlédnutí děti upozorním na jednu jedinou, která s námi ve školce celý týden zůstane. Bude to kniha *Kuba nechce číst*⁷⁸. Z této knihy si přečteme úvodní kapitolu, abychom si představili první postavičky z příběhu. Po přečtení první kapitoly si rozdáme skládačky, pracovní listy a vyrobíme šaška, neboť v knize nazývá maminka Kubu šaškem kvůli jeho špatně oblečené košili. Tím navážeme i na nadcházející Masopust.

Potřebné pomůcky:

- Kniha *Kuba nechce číst*
- Pracovní listy
- Skládačky postaviček
- Výtvarné potřeby – tužky, nůžky, barevné papíry, čtvrtky
- Šablony na výrobu šaška

Místo realizace:

- Představení knihy na koberci v tělocvičně
- Výtvarná činnost u stolečků
- Čtení knihy před spaním v ložnici

Cíle:

- Rozvoj soustředěnosti na čtený text
- Rozvíjení schopnosti odpovídat na otázky
- Vývoj schopnosti sdělit informace o sobě a o svých blízkých
- Procvičení si jemné motoriky – úchop tužky, pastelek

⁷⁸ BRAUNOVÁ, Petra. *Kuba nechce číst*. 2. vyd. Ilustroval Jiří BERNARD. V Praze: Albatros, 2012. První čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-02954-2

Průběh dne:

Po příchodu všech dětí se společně přesuneme do tělocvičny, kde děti vytvoří půlkruh. Uprostřed půlkruhu budu já. Vysvětlím dětem, proč jsem je navštívila a proč s nimi budu trávit čas. Po rozhovoru jim představím knihy z edice První čtení od autorky Petry Braunové a autorku samotnou. Poté, co si děti knížky prohlédnou, tak se jich zeptám, jestli už někdy tyto knížky viděly, a jaká je jejich oblíbená knížka. Když bude rozhovor u konce, upozorním děti na knihu s názvem *Kuba nechce číst*, se kterou budeme celý týden pracovat.

Dětem přečtu první kapitolu, aby se s knihou seznámily. U čtení si mohou lehnout, jelikož vím, že jsou pro některé děti rána náročná, a tak si budou moci ještě chvilku odpočinout.

Po přečtení první kapitoly se děti budu ptát, jestli si ze čtení zapamatovaly nějaké postavy. Počkám, kolik postav jim utkvělo v paměti. Pokud si nebudou vědět rady, dám jim nápovědu ve formě skládačky jednotlivých postaviček (viz Příloha I.). Pokud si vzpomenou na všechny postavičky, skládačky pro ně budou doplňkovou aktivitou. Následně děti složí rozstříhané obrázky a společně se s pedagogy přesunou ke stolečkům. Tam dostanou obrázky postaviček, které pověsí na nástěnku (viz Příloha I.). V průběhu týdne bude s postupujícím dějem postaviček přibývat.

Další aktivitou bude pracovní list viz Příloha II. V tomto pracovním listě budou děti přiřazovat postavičkám z knihy jejich oblíbené věci. Následně si s dětmi budeme povídat, co mají v oblíbě ony, jejich tatínkové, maminky, babičky a domácí mazlíčci.

Výsledkem výtvarné aktivity bude šašek z papíru. Nejmladší děti ve věku 3 let vystříhnou šaškům kravaty a starší děti vyrobí šaškům obličej.

Po obědě se dětem před spaním přečtou další dvě kapitoly, na které navážeme následující den.

4.1.2 Úterý 21. 2. 2023

V úterý ráno si s dětmi zrekapitulujeme předešlý den. Ráno si přečteme další kapitolu z knížky. K postavičkám připojíme paní učitelku a Johanku. Na toto úterý připadá Masopust, a tak si povíme základní informace o tomto svátku. Společně se zúčastníme masopustního průvodu, když zbyde čas, budu mít pro děti připravené doplňkové aktivity.

Potřebné pomůcky:

- Kniha *Kuba nechce číst*
- Interaktivní tabule
- Skládačky postaviček
- Obrázkové čtení

Místo realizace:

- Ranní čtení knihy na koberci v tělocvičně
- Výtvarná činnost u stolečků
- Venkovní průvod masek
- Čtení knihy před spaním v ložnici

Cíle:

- Rozvoj soustředěnosti na čtený text
- Rozvoj zrakového vnímání
- Rozvoj sluchové vnímání

Průběh dne:

Poté, co bude docházka dětí kompletní, přesuneme se společně do tělocvičny na kobereček, kde si přečteme další kapitolu z knížky a děti si složí postavičky (viz. Příloha IV.). V této kapitole dostane Kuba ve škole jedničku za to, že řekl, že má rád vdolky. Sdělím dětem, že vdolky jsou tradičním pečivem pro jeden určitý svátek, a že se ten svátek se slaví právě dnes. Počkám, zda děti uhodnou, co za svátek to je. Poté si společně budeme o Masopustu povídat a ukazovat si na interaktivní tabuli obrázky. Po svačince se půjdeme všichni převléct do kostýmů a vydáme se vesnicí na masopustní průvod. Do školky přijdeme kolem oběda. Pokud se ale vrátíme dříve, budu mít pro děti připravené doplňkové aktivity ve formě obrázkového čtení (viz. Příloha VII.), nebo hru zaměřenou na paměť. Ve hře budeme navazovat na postavičky z knížky a budeme k nim přidávat další. Např: V masopustním průvodu jde Kuba, maminka, kočka . . . Děti budou muset zopakovat všechna předešlá jména a přidat k nim svoje. Po obědě dětem přečtu další dvě kapitoly z knihy.

4.1.3 Středa 22. 2. 2023

Ve středu ráno společně navážeme na předchozí den tím, že si připomeneme příběh knihy z předešlého dne. Děti opět dostanou k dispozici rozstříhané postavičky, tentokrát Pavla a Filipa, které po složení umístí na nástěnku k ostatním postavičkám z příběhu. Dopoledne si děti si vyrobí hudební nástroj z ruliček od toaletního papíru.

Potřebné pomůcky:

- Kniha Kuba nechce číst
- Metodické pracovní listy
- Psací potřeby
- Skládačky postaviček
- Ruličky od toaletního papíru
- Lepidlo
- Krepový papír
- Čočka, hrách, rýže
- Čtvrtka - šablona

Místo realizace:

- Ranní čtení knihy na koberci v tělocvičně
- Vypracovávání metodicky – pracovních listů u stolečků v jídelně
- Výtvarná aktivita u stolečků
- Polední čtení knihy v ložnici

Cíle:

- Rozvoj fantazie a kreativity
- Rozvoj výtvarné dovednosti
- Rozvoj zručnosti

Průběh dne:

Stejně jako každé ráno se společně s dětmi přesuneme do tělocvičny na koberec, kde si z knížky přečteme další kapitoly, která navazuje na kapitoly z předchozího odpoledne. Dozvíme se o tom, jak Kuba nechce číst, psát a ani počítat. Na tyto kapitoly budou navazovat aktivity dne. Nejdříve si děti složí postavičky, které se v knize objeví poprvé (viz. Příloha V.). Po složení je umístí na nástěnku k ostatním postavičkám z knihy a přesunou se ke stolečkům. Následně si rozcvičí ruku díky pracovnímu listu, který bude zaměřený na grafomotoriku (viz. Příloha VI.). Děti se předchozí den dozvěděly, že masopustní průvod doprovází zvuky řehtaček, zvonečků a dalších hudebních nástrojů, a tak si po svačince vyrobí svůj hudební nástroj z ruliček od toaletního papíru. Ruličky si předem ozdobí, poté je naplní luštěninami a ruličku z obou stran zaváží provázkem. Menším dětem s uvazováním pomůžou pedagogové. Po zaschnutí lepidla nám nástroje

pomohou s rytmem básničky. (viz Příloha III). Po obědě dětem přečtu další dvě kapitoly z knihy.

4.1.4 Čtvrtek 23. 2. 2023

Čtvrteční ráno bude stejné jako všechny ostatní, děti si v tělocvičně na koberci najdou vhodnou pozici k poslouchání čteného textu. V tento den už žádné skládačky postaviček nedostanou, neboť se v knize už nikdo nový neobjeví. Jelikož, děti ví, že Kuba rád soutěží a hraje fotbal, tak bude pro ně připravena opičí dráha. Po svačince se půjde ven na zahradu, na dětské hřiště, kde proběhne neřízená činnost. Za nepříznivého počasí si děti budou hrát v herničce, kterou mají ve školce.

Potřebné pomůcky:

- Kniha Kuba nechce číst
- Obruče
- Míče
- Žíněny
- Plastový koš
- Lavice
- Překážky
- Stopky
- Zapisovací kartičky
- Tužka

Místo realizace:

- Ranní čtení knihy na koberci v tělocvičně
- Dopolodní program v tělocvičně
- Venkovní dětské hřiště / hernička
- Odpolední čtení knihy v ložnici

Cílené oblasti:

- Rozvoj pohybové zdatnosti
- Vývoj soustředěnosti

Průběh dne:

Ráno dětem přečtu jednu z posledních kapitol knihy. Stejně jako každý den se děti budou doptávat na to, co se jim v dané kapitole líbilo a co ne. Mezitím, co si děti budou hrát v herničce, vytvořím v tělocvičně překážkovou dráhu. Na tuto dráhu se budou děti vydávat samostatně, jeden po druhém. Nejprve budou muset udělat kotrmelec na žíněnce, následně vylézt po žebřině nahoru a dolů, přeskákat lavici ze strany na stranu, trefit se třemi míčky různých velikostí do připraveného koše, udržet balanc po dobu 10 sekund na jedné noze, hodit tři kroužky na stojan a následně do cíle doskakat jako žába. Po překážkové dráze bude následovat svačinka a po ní si půjdeme hrát na hřiště.

Když bude ošklivé počasí, zůstaneme s dětmi uvnitř budovy. Po obědě dětem dočtu poslední dvě kapitoly a knížka skončí. Sdělím dětem, že následující den bude velkým završením celého týdne. Poprosím je, ať se večer doma hezky vyspí, neboť budou potřebovat na další den sílu, jelikož budou muset najít poklad.

4.1.5 Pátek 24. 2. 2023

V pátek ráno dětem už žádnou kapitolu číst nebudu, jelikož knihu dočteme předchozí den. Tento den bude pro děti vyvrcholením celého týdne. V pátek ve školce připravím spolu se spolužáky stanoviště pro děti. Stanoviště budou zaměřena na smyslová vnímání. Na těchto stanovištích budou moji spolužáci ze školy, kteří si touto formou splní předmět Závěrečný projekt. Ráno se děti seznámí s vedoucími stanovišť, vysvětlí se jim program, rozdají se kartičky, na které budou děti sbírat body, a dobrodružství bude moci začít.

Potřebné pomůcky:

- Poklad (bonbóny)
- Bodovací kartičky
- Ostatní potřeby jsou rozepsané u jednotlivých stanovišť

Místo realizace:

- Tělocvična – rozmístěná stanoviště
- Venkovní prostory – procházka (cesta za pokladem)

Cílené oblasti:

- Rozepsané u konkrétních stanovišť

Průběh dne:

Až budou ve školce všechny děti, seznámím je s průběhem dne. Řeknu jim, že za námi přijedou moji kamarádi, spolužáci a také budoucí paní učitelky a páni učitelé. Mezitím si spolužáci ve vedlejší místnosti připraví stanoviště. Rozdám dětem kartičky, na které budou sbírat body, a vysvětlím jim, na co budou stanoviště zaměřena. Když děti složí kartičky k sobě, vznikne jim mapa, na které bude označené místo v herničce. Na daném místě bude nakreslená indicie, která dětem poslouží k nalezení pokladu. Mezi dětmi budu chodit a ptát se jich, jestli vše pochopily a zda se jim stanoviště líbí.

Konkrétní stanoviště:

Stanoviště CHUŤ (Matyáš Rakušan):

- **Pomůcky:** různé potraviny (ovoce, zelenina, sušenky, různé druhy pití), obrázky s jídlem, lžičky, skleničky, šátek (zde si předem zjistíme, zda-li je některé z dětí alergické na určitý druh potraviny)
- **Metody:** metoda slovní (vysvětlování, rozhovor), metody názorně demonstrační (předvádění a pozorování), metoda praktická (manipulování, laborování, experimentování)
- **Legenda ke knize:** Hlavní hrdina navštíví školní jídelnu, ale ve škole vypadl proud a oběd musí jíst po tmě.
- **Forma:** skupinová, individuální
- **Cíl:** rozvoj chuťového smyslu, dítě si vyzkouší, jak fungují jeho smysly odděleně (celkový cíl projektu – naučit se vnímat všemi smysly, rozvíjet smysly)
- **Popis:** Dítě na začátku seznámím se základními chutěmi prostřednictvím daných pokrmů (slaný, sladký, kyselý, hořký). Na obrázku budu mít obrázky, které budou symbolizovat tyto chutě (citron-kyselý). Nejdříve děti popíší obrázky a jakou chuť symbolizují. Následně si dané chutě vyzkoušíme. Další částí bude rozpoznávání potravin se zavázanýma očima, jenom na základě chuti. Začnu s potravinami, které dětem budou známé a posléze vyzkoušíme něco nového. Děti musí podle chuti poznat, o jakou potravinu se jedná.

Stanoviště HMAT (Karel Barfus):

- **Pomůcky:** školní aktovka (do které schováme různé předměty) umístíme zde předměty, které se týkají školy: pravítko, sešit, pero, guma, tužka, penál, vodovky... Budou zde ale umístěny také předměty, které se školy netýkají: plyšové hračky, slupka od banánu, ovladač od konzole..., provázek, nebo cokoliv na vyznačení malého hracího pole s názvem pokojíček.
- **Metody:** metoda slovní (vysvětlování, rozhovor), metody názorně demonstrační (předvádění a pozorování), metoda praktická (manipulování, laborování, experimentování)
- **Legenda ke knize:** Hlavní hrdina jde poprvé do školy a zasekne se mu zip u aktovky. Musí vytáhnout věci, které do aktovky nepatří, a to bez toho, aniž by do ní nakoukl.
- **Forma:** skupinová, individuální
- **Cíl:** rozvoj hmatového smyslu, dítě si vyzkouší, jak fungují jeho smysly odděleně (celkový cíl projektu – naučit se vnímat všemi smysly, rozvíjet smysly)
- **Popis:** Dítě na začátku seznámíme se základními školními pomůckami prostřednictvím obrázků a rovnou si popíšeme, na co se ve škole daná pomůcka používá. Poté si věci zkusíme osahat nanečisto, abychom přibližně věděli, jak po hmatu daný předmět poznat. Poté si zkusíme vyjmenovat nějaké věci, které do školy nepatří... následně je dětem také ukážeme... všechny předměty vhodíme do aktovky a děti budou muset věci, které tam nepatří dát z aktovky pryč. Když dítě vytáhne předmět z batohu, doběhne na vyznačené místo, které bude představovat pokojíček, a umístí předmět do vyhrazeného prostoru.

Stanoviště ZRAK (Lucie Nováková):

- **Pomůcky:** barevné kartičky (pexeso), psací potřeby, papír, obrázek z knihy
- **Metody:** metoda slovní (rozhovor s dětmi, vysvětlování, vtažení do děje), metoda názorně-demonstrační (předvádění a pozorování činnosti)
- **Legenda ke knize:** Paní učitelka (knižní postava) musí mít oči všude, musí vše kontrolovat pečlivě a zaměřovat se na všechny detaily. Zkusíme si to samé i tady na tomto stanovišti.
- **Forma:** skupinová, individuální
- **Cíl:** rozvoj zrakové paměti
- **Popis:** děti na stanovišti budou muset splnit tři krátké úlohy, kterými si procvičí zrak. Budou se soustředit se na rozdíly mezi dvěma obrázky, budou poznávat barvy a obrazce, a také složí obrázek z knihy, který bude rozstříhaný na díly.

Stanoviště ČICH (Lenka Marešová):

- **Pomůcky:** Potraviny, šátek
- **Metody:** Metoda slovní (vysvětlování, rozhovor), metody názorně demonstrační (předvádění a pozorování), metoda praktická (manipulování, experimentování)
- **Legenda ke knize:** Hlavní hrdina knížky Kuba má rád vdolky. Dokážou ale děti poznat jen podle čichu, s čím budou vdolky dobré a s čím by naopak Kubovi nechutnaly?
- **Forma:** Skupinová, individuální
- **Cíl:** Rozvoj čichu, dítě si vyzkouší, jak fungují jejich smysly odděleně (celkový cíl projektu – naučit se vnímat všemi smysly, rozvíjet smysly)
- **Popis:** S dětmi si nejprve připomeneme to, že hlavní hrdina Kuba má rád vdolky. Zeptám se dětí, jestli už vdolky jedly, jestli jim taky chutnají a s čím můžou vdolky být. Pak společně vymyslíme alespoň 3 suroviny, se kterými by vdolky nebyly chutné (např. kečup, okurka, salám...). Potom dětem zavážu oči a oni pomocí čichu musí přijít na to, kterou surovinu zrovna čichají a zda je to ta, která by se do vdolků hodila nebo naopak.

Stanoviště SLUCH (Eliška Melicharová):

- **Pomůcky:** Reproduktor, (šátek)
- **Metody:** Metoda slovní (vysvětlování, rozhovor), metody názorně demonstrační (pozorování), metoda praktická (manipulování, laborování, experimentování)
- **Legenda ke knize:** Hlavní hrdina knížky Kuba je ve škole, zrovna s paní učitelkou probírají matematiku. Vypadne proud a celá škola se ocitá ve tmě.
- **Forma:** Skupinová, individuální
- **Cíl:** Rozvoj sluchu, děti budou mít zavřené oči (šátkem svázané), a vyzkouší si, jaké to je vnímat pouze sluchem. Cíl je naučit se vnímat zřetelněji a poukázat na to, jak důležitý je pro nás sluch.
- **Popis:** Kuba je zrovna ve škole, když vypadne proud a celá škola se ocitne v naprosté tmě. Děti budou mít za úkol rozpoznat zvuky, které uslyší, vedoucí stanoviště bude v ruce držet dvě roury, a podle toho, jak na ně zaklepe, tak děti budou muset rytmus napodobit na rourách, které budou držet v ruce. Druhým úkolem bude čtený text, na který se budou muset děti soustředit. Pokaždé když se v textu objeví slovo Kuba, budou muset tlesknout, při jméně Mikeš mňouknout a při jméně Ajax zaštěkat.

Poté, co děti obejdou všechna stanoviště, a naleznou indicii k pokladu, společně se přesuneme do šatny, kde se oblečeme, a půjdeme ven. Já půjdu napřed, abych mohla ukrýt poklad, aniž by mě děti viděly. Poklad schován na místo, kam si s dětmi chodíme často hrát. Území označím fáborky – nastříhaným krepovým papírem, aby děti věděly, v jaké oblasti mají hledat. Poté co děti poklad najdou, společně dojdeme nazpátek do školky. Spolužáci se rozloučí s dětmi a s pedagogy a my ostatní půjdeme na oběd.

5 Realizace projektu

5.1.1 Pondělí 20.2.2023

Přípravy na pondělí probíhaly už od pátku 17.3., kdy mi paní ředitelka ze školky napsala, že mi zapomněla říct, že v týdnu mé praxe mají s dětmi ve školce masopust a karneval, takže jsem musela poupravit program a snažit se do něj zapojit aktivity, které budou navazovat na masopust.

V pondělí přišlo do školky 14 dětí. Po kompletní docházce jsme se s dětmi přesunuli do tělocvičny na koberec, kde jsem dětem popsala program, který pro ně mám připravený. Představila jsem dětem knihu Kuba nechce číst, spisovatelku Petru Braunovou a její ostatní knihy z edice První čtení. Po představení jsem se zeptala dětí, zda mají nějakou oblíbenou knihu. Z jejich odpovědí jsem byla velice překvapená.

Spousta dětí mi sdělila, že knížky jim doma rodiče nečtou a radši se dívají na pohádky na tabletu. V průběhu diskuse mi každé dítě sdělilo, co dělají jeho rodiče a dohromady mi popsaly, jak by chtěly, aby vypadala škola a co vše by v ní mělo být. Také jsme si povídali o škole, známkách a různých předmětech, které ve škole jsou.

Po diskuzi jsme se přesunuli ke stolečkům, kde na děti čekala svačinka. Po svačince si děti vyrobily klauna z papíru. Nápad mi poskytla paní učitelka ze školky. V neděli jsem si doma vytvořila šablony a finální výrobek, aby měly děti předlohu.

Děti ve věku 3-4 let vyráběly klaunovi kravatu, kterou jsme jim obkreslily na papír. Ony ji následně vystřihly a ozdobily samolepkami. Starší děti ve věku 5-6 let vytvářely klauna celého, šablony si obkreslily na barevné papíry, které si následně vystřihly a poté nalepily na bílý papír, který sloužil jako klaunova hlava.

Když měla většina dětí výrobek hotový, mohly se jít převléci. Ostatní děti, které výrobek nestihly dodělat, ho dohotovily v průběhu týdne. Před obědem jsme se vydali na krátkou procházku. Po obědě se děti převlékly do pyžámek a já jsem jim před spaním přečetla další dvě kapitoly z knížky. Po přečtení kapitol jsem odešla domů.

5.1.2 Úterý 21. 2. 2023

V úterý jsme měli ve školce taktéž 14 dětí. Když už byly ve školce všechny děti, přesunuli jsme se na koberec, kde jsem dětem přečetla další kapitolu z knihy. V kapitole se nám objevily další dvě postavičky, paní učitelka s Johankou. Děti tyto dvě postavičky složily ze skládaček, které jsem pro ně měla připravené. V této kapitole hlavní hrdina Kuba zmínil, že má moc rád vdolky. Tím jsme navázali na tradiční masopustní koblížky, a na Masopust jako takový.

Na interaktivní tabuli jsme si ukazovali obrázky, které s Masopustem souvisí. Potom co jsme ukončili debatu o masopustu se šly děti převléci a společně jsme se v maskách vydali na masopustní průvod. Děti se v předchozích týdnech učily masopustní růžičkovou koledu, při které zpívaly a tancovaly předem nacvičenou choreografii. Průvod trval celé dopoledne a děti si vykoledovaly spoustu sladkostí, které si ale mohly sníst až po obědě.

Kolem 11. hodiny jsme se vrátili do školky. Před obědem jsem se s dětmi přesunula na koberec, kde jsem jim na interaktivní tabuli promítla obrázkové čtení (viz. Příloha VI.). Dětem jsem četla příběh a ony doplňovaly chybějící slova podle obrázků. Když děti najedly a lehly si do postýlek, přečetla jsem jim další dvě kapitoly z knihy. Po přečtení kapitol jsem odjela domů.

5.1.3 Středa 22. 2. 2023

Středeční ráno začalo stejně jako rána předchozí. V tento den přišlo do školky šestnáct dětí. Po příchodu všech dětí jsme se přesunuli na koberec, kde si děti už automaticky lehly a čekaly, až jim začnu číst další kapitolu z knížky. Tentokrát nám přibýly poslední dvě postavičky, Filip a Pavel. Děti opět složily skládačky a zbývající dvě postavičky připnuly na nástěnku k ostatním postavám. Společně jsme se přesunuli ke stolečkům, kde už byla připravená svačinka.

Po svačince jsme s dětmi vyrobili hudební nástroj ve formě bombónu. Na výrobu jsme potřebovali ruličky od toaletního papíru, lepidlo, krepový papír, provázek a luštěniny. Když se každé dítě usadilo ke stolečku na své místo, rozdala jsem jim ruličky od toaletního papíru. Poté si děti postupně podle stolečků, jak seděly, chodily vybrat k učitelskému stolu barvu krepového papíru. Děti ve věku 3–4 let dostaly papír už vystřižený podle šablony, starší děti ve věku 5–6 let si musely papír podle šablony vystříhnout samy. Ruličku od toaletního papíru si děti potřely lepidlem a přilepily na ni krepový papír. Když měly děti tento první krok hotový, přišly si ke mně pro mističku s luštěninami a pro provázek na uvázání bombónu. Zprvu si uvázaly jednu stranu, aby druhou stranou mohly do ruličky vsypat luštěniny, poté zavázaly i druhou stranu a vznikl jim bombón. Musím říct, že mě velice překvapilo, kolik dětí nedokáže udělat uzlík. V tento den jsem byla od listopadu poprvé na všechny děti při aktivitě úplně sama a musím říct, že jsem na sebe pyšná, jak jsem to zvládla. Sice jsem musela několikrát zvýšit hlas a zvonit na zvoneček, který pro děti signalizuje ticho, ale zvládla jsem to. Všechny děti výrobek dopoledne dokončily, takže odpoledne si mohly dodělávat klauny z pondělního dne. Poté, co si děti po sobě uklidily stolečky uklizení si stolečků se

odebraly do šatny, kde se převlékly a společně jsme šli na hřiště. Odtud jsme se vrátili kolem půl dvanácté. Když se děti naobědvaly a ulehly do postýlek, už čekaly s nastraženými ušima na to, až se dozví další Kubův zážitek ze školy. Dětem jsem přečetla další dvě kapitoly z knihy. Po přečtení jsem si všimla, že už polovina dětí spí. Paní učitelka byla překvapená, už dlouho se jim prý nestalo, že by v průběhu pohádky usnulo tolik dětí. V tento den jsem odjížděla domů s příjemným pocitem.

5.1.4 Čtvrtek 23. 2. 2023

Ve čtvrtek do školky zavítalo 13 dětí, spousta dětí se odhlásila kvůli nemoci. Když byly ve školce všechny děti, opět jsme se přesunuli na koberec. Děti si do školky začaly v průběhu týdne nosit své oblíbené plyšové hračky, neboť v knížce se Kuba zmínil o svém oblíbeném plyšákově Žluťákově a o chvílích, kdy s ním rád odpočívá. Tak jsem dětem dovolila přinést si svého oblíbeného plyšáka na ranní čtení příběhu. Děti si lehly na koberec se svým plyšovým kamarádem a poslouchaly. Tentokrát jsem je ani nemusela upozorňovat, aby byly tišší. Po přečtení kapitoly čekaly děti na skládačky, které jim předložím, ale bohužel jsem je musela zklamat. Žádné skládačky jsem pro ně neměla, jelikož jsme všechny postavičky z knížky už složili. Místo toho jsme si povídali o tom, k čemu je důležité psaní, čtení a počítání. Po diskusi jsme se přesunuli ke stolečkům. Dětem jsem rozdala pracovní listy na procvičení si grafomotoriky. Překvapilo mě, kolik dětí nebylo schopno obtáhnout jednoduché tvary, natož v nich pokračovat. Paní učitelky mi sdělily, že je to důsledek toho, že rodiče dětem dostatečně nenapomáhají k jejich rozvoji, a tím se zpomaluje jejich vývoj v různých směrech, jako je např. grafomotorika. Po odevzdání pracovních listů šly děti na svačinku.

Mezitím co děti svačily, připravila jsem jim v tělocvičně opičí dráhu. Dráha byla zaměřena na celkový pohyb a stabilitu dítěte. Nejdřív měly děti udělat kotoul vpřed, pak ze strany na stranu přeskakat lavici, poté vhodit tři míčky do předem připraveného koše, následně přejít po balančních půlmíčích, vhodit tři kroužky na připravený stojan, udělat dva dřepy na balančních podložkách a nakonec vylézt po žebřinách nahoru a slézt dolů.

Opět jsem byla nemile překvapená neobratností některých dětí, které nezvládly kotoul a dřep. Troufám si říct, že hlavní příčinou neúspěchu je životní styl dítěte a tím i bohužel viditelná začínající obezita.

Dráhu probíhaly děti jednotlivě, aby nedošlo ke srážce. Jelikož dráha děti velmi bavila, ani jsme nestihli jít ven na procházku nebo na hřiště, jelikož jsme v tělocvičně strávili bezmála dvě hodiny.

Po dokončení opičí dráhy mi děti pomohly uklidit tělocvičnu, a aby nepřišly na oběd tak určené, ještě jsme si v tělocvičně lehli a pro uklidnění jsme zkoušeli dechová cvičení.

Z tělocvičny jsme se společně přesunuli do jídelny, kde se děti naobědvaly. Po obědě jsem dětem přečetla závěrečné dvě kapitoly z knihy a příběh byl u konce. Ještě před zahájením čtení jsem dětem řekla, že musí spinkat, aby nabraly síly na páteční hledání pokladu.

5.1.5 Pátek 24. 2. 2023

Páteční ráno pro mě bylo takové smutné, jelikož jsem si uvědomovala, že týden končí, a já budu s dětmi ve školce naposled. Do školky přišlo jen dvanáct dětí, o to víc mě mrzelo, že jsem se se všemi nerozloučila.

Jako každé ráno jsme se v úvodu přesunuli na koberec. Děti si automaticky vzaly plyšáka, lehly si a čekaly na to, až jím začnu číst pohádku. Bohužel jsem je musela zklamat, knížku už jsme měli dočtenou. Děti si tedy zklamaně sedly do půlkruhu a čekaly na to, co jim řeknu.

Sdělila jsem jim, že dnešní den je završením celého týdne a že přijede návštěva. Tou návštěvou byli moji spolužáci z vysoké školy. Ti si pro děti připravili stanoviště, která byla zaměřena na smyslová vnímání, tedy na hmat, čich, chuť, zrak a sluch.

Své spolužáky jsem po jejich příjezdu představila pedagogům a dětem. Následně jsem jim ukázala místo na realizaci jejich částí projektu. Děti o ničem nevěděly, jelikož zrovna byly na svačince. Když děti dojedly, odvedla jsem je do tělocvičny, kde už pro ně byla připravená stanoviště. Rozdala jsem dětem připravené kartičky, na které získávaly při splnění úkolů na stanovištích body. Děti jsem rozdělila do tří dvojic a dvou trojic. Tyto skupinky vždy tvořil předškolák a jeho mladší kamarád. Poté se každá skupinka vydala na stanoviště a mohly začít plnit úkoly. Aktivita probíhala velmi dobře, bylo vidět, že si to užívaly jak děti, tak spolužáci. Chodila jsem po stanovištích a pomáhala jsem dětem, když si nevěděly rady, a ptala jsem se jich, jak se jim to líbí. Když měly všechny skupinky posbírané body ze všech stanovišť, otočily své tabulky, složily je a vznikla mapa. Na ní byl vyznačený bod, jehož umístění musely děti ve školce najít. Mapa je dovedla do kuchyňky, kde se skrývala indicie. Na papíře bylo nakresleno, že musíme opustit školku, vydat se na cestu a najít poklad.

Děti se převlékly, snad nejrychleji, co jsem kdy viděla. Společně jsme se tedy vydali k lesu, který byl zobrazen v indicii. Šla jsem s jedním spolužákem napřed, abychom mohli schovat poklad. Poté jsme se k dětem nenápadně vrátili. Když jsme přišli na místo, které bylo označeno fáborkem, děti mohly začít hledat. Poklad byl rozdělen na tři části. Všechny tři části děti úspěšně našly.

Když byl poklad nalezen, společně jsme se vrátili do školky, kde se děti rozloučily s mými spolužáky a po převlečení šly na oběd. Po obědě jsem se s dětmi rozloučila i já a odjela jsem domů. Bylo to smutné, pár holčiček i plakalo. Strávili jsme spolu spoustu času, bezmála tři měsíce, a tak tento závěrečný den zakončený projektem byl krásným rozloučením.

6 Reflexe projektu

Pro tento projekt jsem si vybrala mateřskou školu v Libníči, jelikož jsem v této školce strávila již pár měsíců, a tak jsem znala prostředí, děti i paní učitelky. Děti předškolního věku jsou moje cílová skupina, a proto jsem u nich chtěla podpořit a rozvíjet jejich předčtenářskou gramotnost. V dnešní době, kdy skoro celý svět žije na sociálních sítích a život je ulehčen veškerou elektronikou, spousta z nás zapomíná na krásné maličkosti, jako je četba. Bohužel často vídám i u malých dětí v kočárku mobilní telefon, či tablet, na kterém je puštěna pohádka. Právě tento fakt mě přivedl na nápad, jak využít volný čas dětí a spojit užitečné s příjemným, tj. přirozeně zapojit literární text do volnočasového výchovně vzdělávacího procesu.

Na knihu *Kuba nechce číst* jsem měla pro děti připravenou řadu aktivit. Byly to aktivity pohybové, výtvarné, literární a hudební. Nečekala jsem, že aktivity budou mít u dětí takový úspěch. Musím zde zmínit, že děti jsem již znala díky své praxi, kterou jsem vykonávala právě v MŠ Libníč, a tím jsme se vyhnuli stydlivým pohledům. Děti mě mezi sebe krásně přivítaly a prý se na mě moc těšily.

Paní ředitelka Martina Ambrožová mi poskytla na realizaci celý týden od 20. 2. do 24. 2. 2023. Do programu mi nijak nezasahovala a veškerou realizaci nechala na mě. Měla jen jednu podmínku a to tu, že v úterý 21. 2. 2023 musí proběhnout masopustní průvod. Když jsem potřebovala poradit nebo pomoci, byla mi vždy při ruce. Taktéž musím zmínit paní učitelku Šárku Brůhovou, která mi se vším také pomáhala a ve všem mi věřila.

Všechny aktivity, které jsem realizovala, byly pod dohledem alespoň jedné z paní učitelek. Avšak jednou se stalo, že mě paní učitelky nechaly ve třídě s dětmi o samotě, jelikož musely vyřešit technické potíže. Bylo to zrovna v dobu, kdy jsme s dětmi vyráběli hudební nástroj. Ze začátku to bylo náročné, musela jsem použít i zvoneček, který dětem signalizuje, že se mají ztišit. Po chvíli už bylo vše, jak mělo být. Děti byly klidné a tvořily.

Během svého působení v mateřské školce jsem se dostala do kontaktu s několika vývojově opožděnými dětmi. Byli to dva chlapečci ve věku čtyř let, na kterých bylo vidět, že se jim rodiče doma nevěnují tak, jak by měli, a jedna pětiletá hyperaktivní holčička, která snad nikdy neudělala, co měla. Chlapečkům jsem dané aktivity musela vysvětlovat nejméně třikrát. Pokaždé jim ale pomáhala jedna z paní učitelek, jelikož sami by to nezvládli a kolikrát zadání ani nepochopili. Tito dva chlapečci byli ve školce jen do středy, poté onemocněli. Když jsme ve čtvrtek měli ve školce postavenou opičí dráhu, již zmíněná holčička nedokázala sedět v klidu, a aniž by věděla, co má dělat, rozhodla se, že dráhu proběhne jako první. Zničila při tom tři stanoviště, a tak jsem si musela na pomoc zavolat jednu paní učitelku, která děti ohlížela, než jsem opičí dráhu opravila a znovu postavila.

Co se týče aktivit, myslím, že jsem je měla rozvržené dobře, veškeré výtvarné aktivity jsem měla přizpůsobené věku dětí. Menší děti měly vždy na práci jednodušší verzi výrobku než ti starší.

Mým hlavním cílem bylo vnést mezi děti jinak zpracované aktivity, než na jaké byly doposud zvyklé, a hlavně celý týden pracovat s jednou knihou. Myslím si, že i díky aktivitám si budou děti příběh pamatovat lépe, než kdyby se jim příběh přečetl jen tak před spaním.

Druhým hlavním cílem byl rozvoj dětské předčtenářské gramotnosti. Když jsem mezi děti přinesla knihy, tak si je prohlédly a čekaly, co bude dál. Spousta dětí mi řekla, že knížky rády nemají, že si radši pouští pohádky na tabletu. Zamrzelo mě to, jelikož při čtení se rozvíjí dětská fantazie a nejen ta. Doufala jsem tedy, že je projekt nebude nudit a stane se pro ně hezkou vzpomínkou. Během projektu děti naslouchaly mému předčítání, odpovídaly na mnou kladené otázky, díky čemuž se učily formulovat své vlastní myšlenky a některé děti kladly otázky i mně.

Mezi další cíle byl zařazen např. i rozvoj jemné a hrubé motoriky, k čemuž sloužily vyhotovené pracovní listy a pohybové či hudební aktivity. Nemohu zde napsat, že jsem cílů dosáhla, jelikož týden je bohužel krátká doba na zjištění progresu. Víím, že paní učitelky si tento cíl dávají také, a tak věřím, že děti, které jsou v jistých směrech pomalejší, vše brzy doženou.

Na konci tohoto projektu byla pro děti připravená stezka napříč knihou, která měla i vzdělávací stránku. Stanoviště byla rozdělena na 5 částí – hmat, čich, chuť, zrak a sluch. Děti si na těchto stanovištích vyzkoušely, jak mají rozvinuté smysly. Na stanovištích získávaly body do tabulky, na které byla z druhé strany nakreslená mapa, která děti zavedla k pokladu.

K závěru bych řekla, že mám z tohoto týdne moc dobrý pocit. Doufám, že jsem u dětí rozvinula zájem o knihy. O knihu *Kuba nechce číst* byl takový zájem, že jsem ji dětem ve školce nechala, aby měly vzpomínku na projektový týden a na mě. Z mého pozorování se dětem nejvíce líbily pohybové a hudební aktivity. Úspěch mělo i ranní předčítání, kdy si děti mohly ještě na chvílku odpočinout, než začal program.

Myslím si, že díky dnešní modernizaci výuky se čím dál tím méně používají knihy. Je mnoho možností, jak knihu zapojit do aktivit, a ne z ní jen předčítat před spaním. Prostřednictvím vhodně zvolených literárních textů můžeme nejen ve volnočasové pedagogice pozitivně působit na celkový rozvoj osobnosti dětí.

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo představení tvorby Petry Braunové a využití jejího díla ve volnočasové výchově ke čtenářství. V návaznosti na toto téma jsem připravila a zrealizovala projektový týden v MŠ Libnič s názvem *Týden se školákem Kubou*. K tomuto projektu náleží i sada pracovních listů, aktivit a říkanka, kterou jsem vymyslela. Má bakalářská práce je rozdělena na dvě části, na teoretickou a praktickou.

V první kapitole se zabývám životem spisovatelky Petry Braunové. Autorka mi díky naší soukromé elektronické korespondenci poskytla spoustu informací a zajímavostí ze svého života. Tyto zajímavosti jsem sepsala v podkapitole *Životopis*. V následující podkapitole je zachycena *literární tvorba autorky*, kde je zmíněna i poslední vydaná kniha autorky s názvem *Ibka*. Petra Braunová zde popisuje tuto knihu a ve zmínce uvažuje o tom, že by napsala další knihu i o svém otci.

V této podkapitole tvorbu Petry Braunové rozděluji do podkapitol, kde rozřazují knihy na knihy pro děti, knihy pro mládež, knihy pro dospělé a na komiksy. U dětských knih jsem provedla analýzu čtyř vybraných děl z edice *První čtení*, které jsou díky velkým písmenům a jednoduchým větám vhodné pro začínající čtenáře.

Další podkapitola s názvem *Získaná ocenění* obsahuje seznam ocenění, které autorka získala. Petra Braunová říká, že pro ni není žádná cena tak velkým oceněním, jako to, když se její knihy líbí čtenářům.

Poslední podkapitola první kapitoly nese název *Oblíbený literární žánr pro děti a specifika autorky*. V této podkapitole je popsána příběhová próza. Příběhy pro děti, které Petra Braunová píše, nejsou typické pohádky, na které jsou děti zvyklé. V příbězích nevystupují žádné nadpřirozené bytosti, hlavními hrdiny nejsou princové ani princezny, ale obyčejné holky a kluci, kteří v příběhu zažívají každodenní situace.

Ve druhé kapitole jsem popsala specifika vybrané cílové skupiny, kterou pro mě byly děti předškolního věku. V této kapitole jsou popsány schopnosti a dovednosti, které by děti v tomto věku měly ovládat.

Ve třetí kapitole popisují vybrané metody, které jsem při realizaci projektu zvolila. První metodou je *diskusní kolečko*. Tuto metodu jsme s dětmi používali každé ráno, když jsme si v kroužku povídali o kapitole, kterou jsme v daný den přečetli. Další metodou je *burza nápadů*. Tuto metodu jsme používaly, když jsme si povídali o škole. Děti jeden po druhém říkaly, co je ve škole, jak vypadá, a naopak co by v ní nemělo být a podobně. Následující metodou bylo *čtení s předvídáním*. Tato metoda byla využívána jen při ranním čtení, kdy děti přemýšlely nad tím, jak by mohl příběh pokračovat. Při čtení po obědě by tato metoda nebyla vhodná, jelikož děti musely být v klidu, aby se po obědě vyspaly. Poslední zvolenou metodou bylo *kladení otázek*. Otázky jsem dětem kladla v průběhu týdne několikrát, nejen v návaznosti na čtený text.

K metodám jsem ještě přidala didaktickou pomůcku, kterou byla *interaktivní tabule*. Díky modernizaci a digitalizaci vyučování byla do mateřské školy, kterou jsem navštěvovala, pořízena interaktivní tabule. Rozhodla jsem se ji naplno využít. Pro děti bylo získávání nových informací efektivnější, jelikož měly právě probírané téma přímo

před očima. Například při úterním Masopustu jsme si pustili ukázkou masopustního průvodu a veselí, popsali jsme si společně, jaké masky se účastní průvodu a jaký je jejich význam. Na interaktivní tabuli jsem dětem promítala i pracovní listy.

Praktická část bakalářské práce je rozdělena na tři kapitoly. V první části popisují přípravu projektového týdne, který je zaměřený na autorčinu knihu pro děti *Kuba nechce číst*. Projekt nese název *Týden se školákem Kubou*. V této části jsem vyličila hlavní informace o projektu a následně zde rozepisují jednotlivé dny, počínaje pondělním 20. 2. 2023 a konče pátkem 24. 2. 2023. U každého dne jsou napsané cíle daných aktivit a činností, potřebné pomůcky na přípravu, místa realizace a popis průběhu dne. Druhou kapitolou je samotná realizace projektu, kde je popsán průběh každého dne a poslední kapitolou je reflexe, kterou jsem sepsala po ukončené realizaci projektu.

Určené cíle bakalářské práce jsem naplnila. Představila jsem autorku Petru Braunovou a její vybranou tvorbu dětem v mateřské škole, dále jsem připravila a zrealizovala projekt *Týden se školákem Kubou* a následně jsem sepsala o tomto projektu reflexi.

Jsem ráda, že jsem při psaní práce měla možnost komunikovat s tak milou a ochotnou osobou, jakou Petra Braunová je. Její knihy jsou neobyčejné, poutavé a dechberoucí. Přeji si, aby veškeré knihy, které autorka napíše, byly aspoň tak úspěšné jako doposud a aby utvářely v čtenářově fantazii krásný svět. Čtení je báječná činnost a vůně nových knih se dá slovy těžko popsat, a tak si najděme denně pár minut, opusťme realitu a vplujme do říše fantazie – je to úžasné.

Seznam zdrojů

Albatros udělil výroční ceny za rok 2010 a vyhlásil třetí ročník literární soutěže. *Vaseliteratura.cz* [online]. Praha, 2009 [cit. 2023-02-01]. Dostupné z: <https://www.vaseliteratura.cz/aktuality1/1026-albatros>

BAŽANT, Jan a Petra BRAUNOVÁ. *Sám v muzeu*. V Praze: Česká televize, 2016. Edice České televize. ISBN 978-80-7448-061-4.

BAŽANT, Jan a Petra BRAUNOVÁ. *Sám v muzeu a výpravy strojem času*. V Praze: Česká televize, 2017. Edice České televize. ISBN 978-80-7448-073-7.

BLATNÝ, Marek. *Psychologie celoživotního vývoje*. Praha: Karolinum, 2020. ISBN 978-80-246-3462-3.

BRAUNOVÁ, Petra. *3333 km k Jakobovi: podle deníku Mirka Korbela*. V Praze: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03695-3.

BRAUNOVÁ, Petra a Kamila MOUČKOVÁ. *Barvy života: hosté Kamily Moučkové*. Praha: Česká televize, 2008. Edice České televize. ISBN 978-80-7404-005-4.

BRAUNOVÁ, Petra a Leny PAYEROVÁ. *Pozorovatelka*. Praha: Albatros, 2007. Albatros Plus. ISBN 978-80-00-01926-0.

BRAUNOVÁ, Petra a Milan STARÝ. *Chrudim - Východočeské město loutek: průvodce pro děti a mimozemšťany*. Chrudim: Městská knihovna, 2009, 1 složený list (10 stran)

BRAUNOVÁ, Petra a Nina DIVÍŠKOVÁ. *Nina: životní příběh herečky Niny Divíškové*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4597-8.

BRAUNOVÁ, Petra a Renata PÁRTLOVÁ. *Kdopak to tu kope, aneb Zápisky z plodové vody*. V Praze: XYZ, 2011. ISBN 978-80-7388-557-1.

BRAUNOVÁ, Petra. *Borůvkové léto s Terezou*. 2. vydání. V Praze: Albatros, 2016. ISBN 978-800-0041-902.

BRAUNOVÁ, Petra. *Česká služka aneb Byla jsem au-pair*. Praha: Albatros, 2004. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-000-1311-8.

BRAUNOVÁ, Petra. *Česká služka po dvaceti letech, aneb, Byla jsem au-pair*. Praha: Albatros, 2011. ISBN 978-800-0028-392.

BRAUNOVÁ, Petra. *Dům doktora Fišera*. V Praze: Albatros, 2017. ISBN 978-80-00-04686-0.

BRAUNOVÁ, Petra. *Eda se nedá*. V Praze: Albatros, 2020. ISBN 978-800-0058-511.

BRAUNOVÁ, Petra. *Em a kouzelná kniha*. Praha: Albatros, 2010. ISBN 978-80-00-02613-8.

BRAUNOVÁ, Petra. *Evička lhářka žhářka*. V Praze: Albatros, 2019. ISBN 978-800-0054-681.

BRAUNOVÁ, Petra. *Havlíčkův Brod: pověsti*. Ilustroval Milan STARÝ. [Havlíčkův Brod]: Krajská knihovna Vysočiny, 2009, [10] s. ISBN (Skládanka)

BRAUNOVÁ, Petra. *Horažďovice - die Perle von Otava: Reiseführer für Kinder und Außerirdische*. Ilustroval Milan STARÝ, přeložil Edita FRIEDOVÁ. Horažďovice: [Stadtbibliothek Horažďovice], [2010], 1 složený list (10 stran)

BRAUNOVÁ, Petra. *Ibka*. Praha: Argo, 2022. ISBN 978-80-257-3925-9.

BRAUNOVÁ, Petra. *Jak se Vojta ztratil*. 2. vydání. V Praze: Albatros, 2020. První čtení (Albatros). ISBN 978-800-0059-846.

BRAUNOVÁ, Petra. *Johana s dlouhýma nohama*. 2. vydání. V Praze: Albatros, 2021. První čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-06466-6.

BRAUNOVÁ, Petra. *Johana s hlavou v oblacích*. V Praze: Albatros, 2018. Už čteme snadno. ISBN 978-800-0052-816.

BRAUNOVÁ, Petra. *Johana s nosem nahoru*. V Praze: Albatros, 2017. Druhé čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-04846-8.

BRAUNOVÁ, Petra. *Kalvárie*. V Praze: Plus, 2009. ISBN 978-80-00-02323-6.

BRAUNOVÁ, Petra. *Klub radostí dnešního dne*. Praha: Plus, 2011. ISBN 978-80-259-0071-0.

BRAUNOVÁ, Petra. *Kuba nechce číst*. 2. vyd. Ilustroval Jiří BERNARD. V Praze: Albatros, 2012. První čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-02954-2.

BRAUNOVÁ, Petra. *Kuba nechce prohrávat*. 2. vydání. V Praze: Albatros, 2021. Třetí čtení. ISBN 978-800-0063-621.

BRAUNOVÁ, Petra. *Kuba nechce spát*. V Praze: Albatros, 2013. Druhé čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-03327-3.

BRAUNOVÁ, Petra. *Liberec / Reichenberg*. Liberec: Krajská vědecká knihovna v Liberci, 2022. ISBN 978-80-85874-97-6.

BRAUNOVÁ, Petra. *Město drahokamů Turnov: průvodce (nejen) pro děti*. V Turnově: Městská knihovna Antonína Marka v Turnově, 2022. ISBN 978-80-907963-2-4.

BRAUNOVÁ, Petra. *Nejhorší den třetíáka Filipa L*. 2. vydání. Praha: Albatros, 2018. ISBN 9788000049830.

BRAUNOVÁ, Petra. *Nejdůležitější na světě je kouzelné jablko*. V Praze: Albatros, 2021. ISBN 978-800-0065-021.

BRAUNOVÁ, Petra. *Nela Malá, co nechtěla být malá*. Praha: Baset, 2014. ISBN 978-80-7340-151-1.

BRAUNOVÁ, Petra. *Neuvěřitelné záři: tajný deník Tomáše S.* Praha: Albatros, 2004. ISBN 80-000-1357-6.

BRAUNOVÁ, Petra. *O chlapci, který spadl z nebe*. V Praze: Albatros, 2012. ISBN 978-80-00-02904-7.

BRAUNOVÁ, Petra. *Prázdniny za všechny prachy*. Praha: Albatros, 2005. Romana. ISBN 80-000-1556-0.

BRAUNOVÁ, Petra. *Princové nemyjou záchody*. Praha: Albatros, 2009. Romana. ISBN 978-800-0023-281.

BRAUNOVÁ, Petra. *Roštíák Oliver*. Praha: Albatros, 2003. ISBN 978-80-00-01215-5.

BRAUNOVÁ, Petra. *Roštíák Oliver a korále pro mořskou vílu*. V Praze: Albatros, 2014. Třetí čtení. ISBN 978-800-0035-123.

BRAUNOVÁ, Petra. *Roštíák Oliver a Marica čarodějka*. V Praze: Albatros, 2013. Druhé čtení (Albatros). ISBN 978-800-0031-354.

BRAUNOVÁ, Petra. *Tajemství rodu*. Praha: Česká televize, 2013. Edice České televize. ISBN 978-80-7404-107-5.

BRAUNOVÁ, Petra. *Terezománie*. Praha: Albatros, 2008. Romana. ISBN 978-80-00-02184-3.

BRAUNOVÁ, Petra. *Tramvaj plná strašidel*. V Praze: Albatros, 2012. ISBN 978-800-0029-573.

BRAUNOVÁ, Petra. *Zahrádka pod hvězdami*. Praha: Česká televize, 2018. Edice České televize. ISBN 978-80-7404-242-3.

BRAUNOVÁ, Petra. *Ztraceni v čase*. 3. vydání. Praha: Albatros, 2016. ISBN 978-80-00-04537-5.

ČAPEK, Robert. *Moderní didaktika: lexikon výukových a hodnoticích metod*. Praha: Grada, 2015. Pedagogika (Grada). ISBN 978-802-4734-507.

JÍNOVÁ, Milena. Spisovatelka Petra Braunová: Čtení je krásný druh zábavy. *Nymburský deník*. 2012(232), 3.

LAZÁKOVÁ, Marcela. *VY 32 INOVACE 10 LITERATURA PRO DĚTI_PŘÍBĚH S DĚTSKÝM HRDINOU: Základní škola Tišice*. Tišice.

LEPŠOVÁ, Růžena. Petra Braunová: „V tričku desetiletého škola je mi dobře“. *Kultura21.cz* [online]. 2012, 2012 [cit. 2023-02-03]. Dostupné z:

<https://www.kultura21.cz/literatura/3752-petra-braunova-v-triku-desetileteho-kolaka-je-mi-dobe>

MOUČKOVÁ, Kamila a Petra BRAUNOVÁ. *Nejsem žádná lvice: životní příběh legendární hlasatelky*. Praha: 65. pole, 2010. ISBN 978-80-903944-7-6.

Petra Braunová: Moje komiksy. *Petrabraunova.cz* [online]. Praha, 2020 [cit. 2023-02-02]. Dostupné z: https://www.petrabraunova.cz/?page_id=30

PUGNEROVÁ, Michaela. *Psychologie: pro studenty pedagogických oborů*. Praha: Grada, 2019. Pedagogika (Grada). ISBN 978-802-7105-328.

POLÁČEK, Martin, Petra BRAUNOVÁ a Tomáš HOŘAVA. *Wifina 2: zábavná encyklopedie pro zvidavé holky a kluky*. Praha: Česká televize, 2016. Edice České televize. ISBN 978-80-7404-171-6.

SIEGLOVÁ, Dagmar. *Konec školní nudy: didaktické metody pro 21. století*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-802-7122-547.

Soukromá elektronická korespondence autorky bakalářské práce s Petrou Braunovou ze dne 30. 12. 2022

Výroční ceny Albatrosu vyhlášeny. *Praha město literatury* [online]. Praha, 2010 [cit. 2023-02-01]. Dostupné z: <https://www.prahamestoliteratury.cz/cz/aktuality/132-vyrocní-ceny-albatrosu-vyhlaseny/>

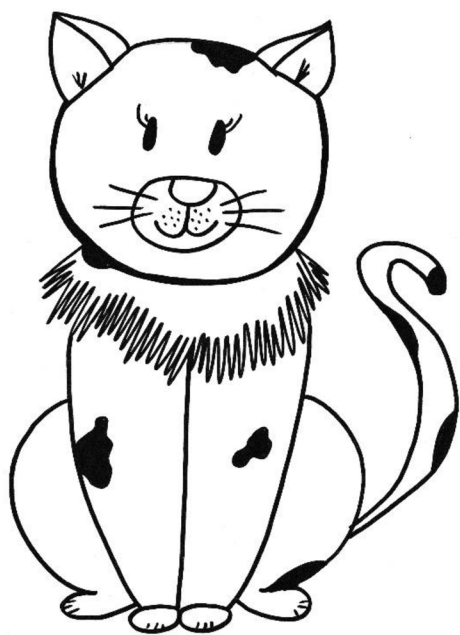
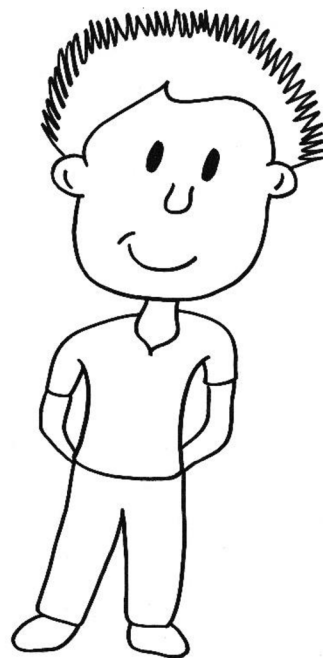
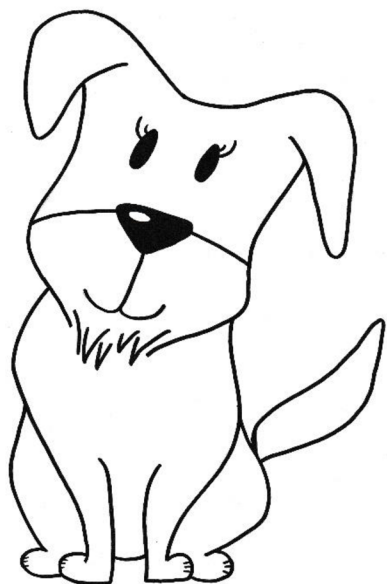
ZAVADILOVÁ, Ivana. Formativní vliv literární výpovědi osoby se zdravotním postižením (čtenářský zážitek jako zdroj empatie). Č. Budějovice, 2016. bakalářská práce (Bc.). JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDEJOVICÍCH. Zdravotně sociální fakulta

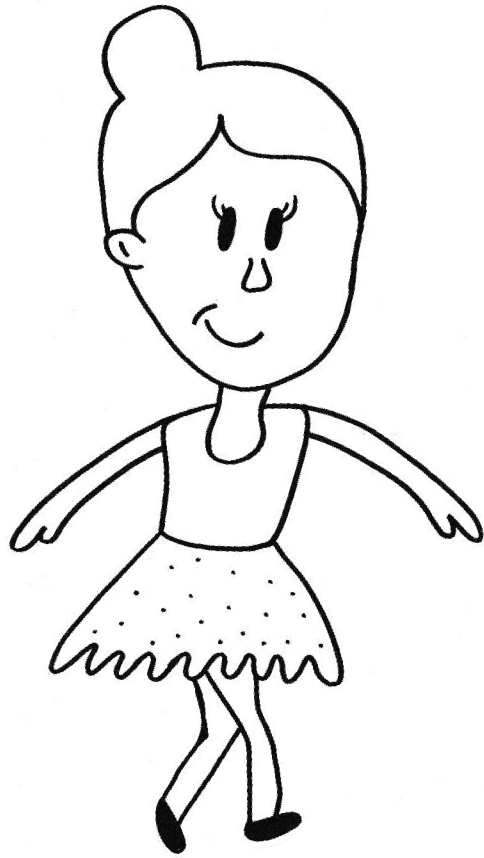
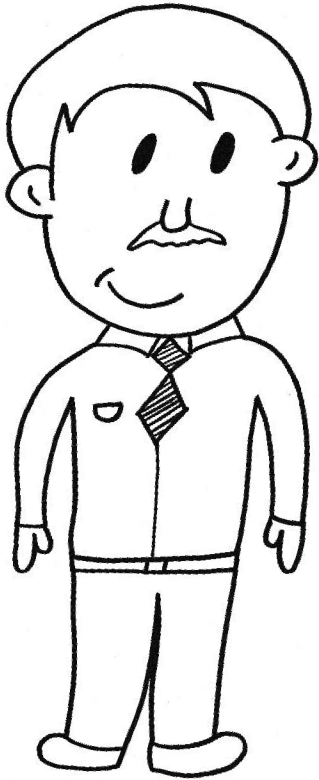
Zlatá stuha - 3333 km k Jakubovi. *Zlatá stuha* [online]. Praha: Ibby, 2014 [cit. 2023-02-01]. Dostupné z: <http://www.zlatastuha.cz/cs/3333-km-k-jakubovi>

Seznam příloh

- Příloha I. Hlavní postavy z knihy 1. část – omalovánky a skládačky
- Příloha II. Pracovní list – přiřazování
- Příloha III. Básnička
- Příloha IV. Hlavní postavy z knihy 2. část – omalovánky a skládačky
- Příloha V. Hlavní postavy z knihy 3. část – omalovánky a skládačky
- Příloha VI. Pracovní list – grafomotorika
- Příloha VII. Pracovní list – obrázkové čtení

Příloha I.

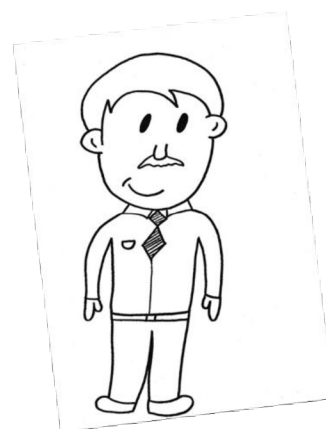
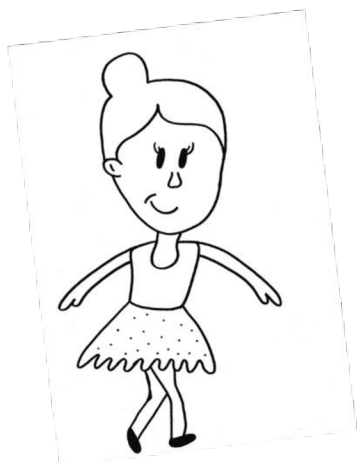

Zdroj: vlastní tvorba

Příloha II.

Přiřaď postavičkám jejich oblíbené věci.

Zdroj: vlastní tvorba

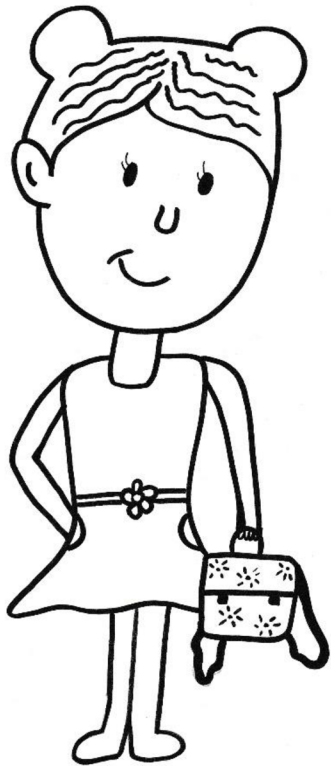
Příloha III.

Básnička

Opusťme ty pelíšky,
na stole jsou koblížky.
Jahodové, tvarohové,
oboje jsou velmi dobré.
Těším se, mňami, mňam,
až si rychle jeden dám.

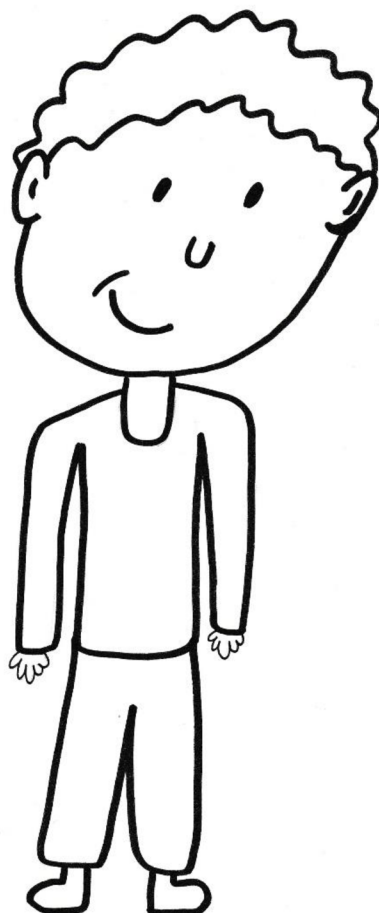
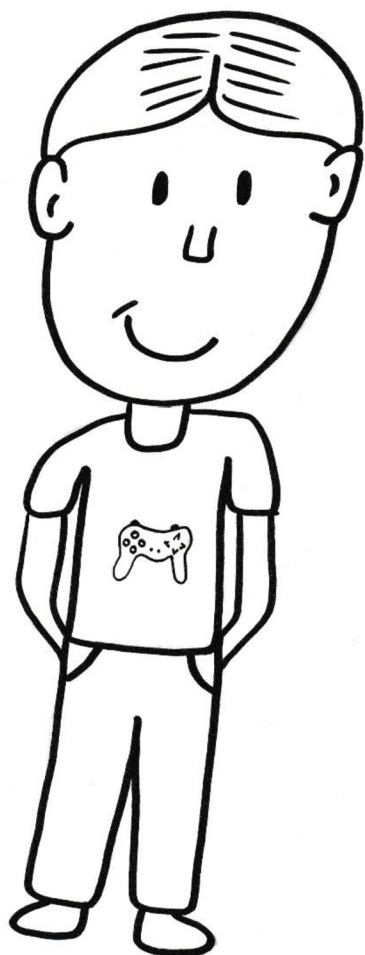
Zdroj: vlastní tvorba

Příloha IV.

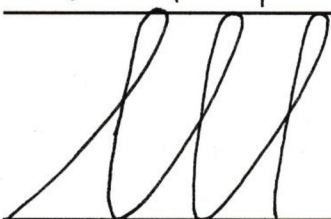
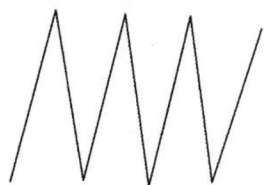
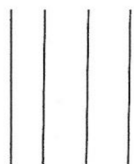
Zdroj: vlastní tvorba

Příloha V.

Zdroj: vlastní tvorba

Příloha VI.

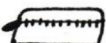
Zdroj: vlastní tvorba

Příloha VII.

Kubova příprava do školy

Venku svítí a Kubovi se nechtějí psát úkoly, které má mít do školy. Radši by

šel ven za kopat si s .Kuba ví, že když úkoly splní včas,

bude smět jít za kamarády na hřiště hrát fotbal. Popadne ze kterého si vezme

svoji oblíbenou a začne psát úkoly. Poté co má úkoly napsané, musí

nahlédnout ještě do .Přečte nahlas dvě stránky mamince, která právě peče

ke svačině výborný jahodový .Kuba má vše splněno, má napsané úkoly a

stihl si procvičit i čtení. Obléká si a nazouvá si .Kuba pospíchá

na hřiště za ostatními. Čas uteče jak voda a začne zapadat.

Z volá maminka na Kubu, že je čas jít domu. Kuba zapomněl, že maminka

pekla jahodový . A tak si tu dobrotu dal, jako výborný dezert po

večeři. Po večeři se šel Kuba koupat do . Kde si hrál s .

Osušil se ručníkem, vyčistil si zuby, dal mamince a tatínkovi pusku na dobrou noc, a šel

si lehnout do .

Zdroj: vlastní tvorba

Bibliografický odkaz

KRAJCOVÁ, M. Vybraná tvorba Petry Braunové ve volnočasové výchově ke čtenářství. České Budějovice, 2023. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra pedagogiky. Vedoucí práce H. Zbudilová.

Klíčová slova

Petra Braunová, vybraná tvorba, volnočasová výchova, čtenářství, projekt, kniha

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je představení tvorby Petry Braunové a využití vybrané tvorby ve volnočasové výchově ke čtenářství. Práce je rozdělena na dvě části. Teoretická část představuje životopis, tvorbu autora, získaná ocenění, preferovaný literární žánr a vybrané metody zvolené pro konkrétní práci s textem. Praktická část je zaměřena na projekt *Týden se školákem Kubou*, který slouží k rozvoji čtenářství v mateřské škole.

Abstract

Selected Works of Petra Braunová in Leisure Education for Reading

Keywords: Petra Braunová, selected works, leisure education, reading, project, book

The bachelor thesis aims to introduce the work of Petra Braunová and the use of selected work in leisure education indicated for reading. The dissertation is divided into two parts. The theoretical part introduces a bio, author's work, awards received, preferred literature genre, and selected methods chosen for particular work with text. The practical part focuses on the project *Týden se školákem Kubou* that develops the reading in kinder garden.